

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

MISKOLCON 1927. ÉVI OKTÓBER HÓ 25-IK NAPJÁN
TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

159. SZÁM.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1928.

A TISZÁNINNENI REF. EGYHÁZKERÜLET 1927. évi október hó 25-én rendes közgyűlést tartott Miskolcon, dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak :

Az abaúji egyházmegyéből: Cziáky Endre esperes, Farkasfalvi Farkas Géza gondnok, Papp József, Görgy János, Hörcsik Lajos lelkészi részről; dr. Patay Sámuel, gróf Vay Arthur, Balogh István világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Farkas István esperes, báró Bottlik István gondnok, Gaál Ferenc, Román Ernő, Kiss Albert lelkészi részről; Puky László, dr. Lipcsey Péter, dr. Regéczi József világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kiss Ernő esperes, Meczner Béla gondnok, Horváth János, Gecse Lajos, Janka Péter lelkészi részről; Bernáth Aladár, dr. Kiss Sándor, dr. Asztalos Kálmán világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Elek József esperes, Zsóry György gondnok, Hubay Mihály, Bartha Gyula, Szentmártoni Dániel lelkészi részről; Fekete Pál világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből: Juhász László esperes, báró Ragályi-Balassa Ferenc gondnok, Dózsa Jenő, Tókos Károly, Ablonczy László lelkészi részről; Horváth Elemér, Lukács Béla, Ragályi Ferenc világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Szalóczi Pál, Fodor György, Kovács István, Pósa Péter, Forgács Gyula lelkészi részről.

Mint tanárképviselők: dr. Rácz Lajos, a sárospataki theol. akad.; Csorba György, a miskolci reálgymn.; Péter Pál, a miskolci leánygymn. képviselőjében.

Mint tanítóképviselők: Tóth István, Péter József.

Mint egyházkerületi jegyzők: Janka Károly fő,- Marton János, Lengyel István aljegyzők lelkészi részről; Domby László fő,- dr. Nagy Barna, dr. Horváth Zoltán aljegyzők világi részről.

Mint egyházkerületi alügyész és pénztárnok: dr. Regéczi József.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője: dr. Trócsányi József.

1/a. Dr. Révész Kálmán püspök az Istennel társalkodó lélek közvetlenségével, a fiúi bizodalom elevenítő forrásaiból fakadt, nemesen egyszerű, következő imával kéri Istennek erejét és kegyelmét a végzendő szent munkához:

Hozzád száll ma is, mennyei édes Atyánk, kérő szavunk, midőn egyházunk igen fontos ügyei egybegyűjtöttek bennünket. A napok, melyekben élünk, igen gonoszok; ama régi ellenség háborog velünk, erővel, csellel és sok hadisikerrel. Jóvel azért, Uram, hozzánk a Te bátorító és világosító Szent Lelkeddel, hogy a reánk váró kérdésekben mindig a legjobb megoldást találhassuk és követhessük, amely egyházunknak és hazánknak javát egyaránt munkálja. Adjad, Uram, nekünk a te erőt, mert mi magunktól erőtelenek vagyunk. Ne hagyj el minket, Uram, és állj mellettünk mindig, a Te Szent Fiad, a Jézus Krisztus nevében kérünk. Ámen.

Egyházkerületi közgyűlés úgy érzi, hogy a keresetlen szivdobbanásra válaszul leszáll reá és munkájára a mennyei édes Atya áldása.

1 b. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a közgyűlés meg-megújuló tetszése, a figyelem állandó ébrentartása mellett a következő gazdag tartalmú beszéddel nyitja meg a közgyűlést:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Én úgy érzem, hogy a megnyitó ima, mellyel szeretve tisztelt Főpásztorunk lelkeinket éghez emelte és a Mindenható színe elé vezette, a befejező Ámennel nem ért véget és hogy mindnyájunk ajakán ott lebeg annak folytatása, a mi mély-séges hálánk mennyei Édesatyánk iránt, aki Főpásztorunk nagy megpróbáltatását megelégelte, visszavezette őt körünkbe, visszaállította híveinek élére. Én azt hiszem, hogy a Mindenható csupán az ő hitének erejét és a mi szeretetünknek nagyságát akarta próbára tenni, mérlegre helyezni és amikor nagy szenvedései között teljes lelki nyugalommal, megadással hangzott el ajkairól a fohász, hogy „Uram, legyen meg a te akaratom!” és amikor látta az Úr, hogy híveinek egész serege miként ragadja meg Főpásztori palástja leomló végeit, igyekezve őt az életben, tevékenysége széles köreiből a hívek vezetésére, boldogítására visszatartani: föloldotta testi szenvedéseitől, visszaadta egészségét, hogy folytathassa áldásos munkáját az Úr szőlőjében, hogy legyen népének továbbra is bölcs Pásztora.

Hálát adva ezért a kegyelemért, esdve kérjük mennyei édes Atyánkat, fogadja el próbatételeinket, elégelje meg szenvedéseinket, aggodásunkat, tartsa meg Főpásztorunk testi és szellemi erejének teljességét még nagyon hosszú ideig, hogy a reánk váró nehéz napokban, fontos, sőt egyházunk életbevágó teendők küszöbén, lehessen a mi vezérünk, atyánk, Főpásztorunk, folytathassa alkotó munkáját és oszthassa szét közöttünk lelkének ragyogó, drága kincseit.

Nyári közgyűlésünk óta, újabb súlyos csapás érte magyar református egyházunk egyetemét, elvesztvén annak világi vezérét, törvényhozó Zsinatunk és egyetemes Konventünk világi elnökét, a tiszántúli Egyházkerület Főgondnokát, gróf Dégenfeld Józsefet.

Felszólalásom szűk keretei nem engedik, hogy az ő működéséről, elért nagy sikereiről, eredményeiről méltóan megemlékezhessem, csak nagy vonásokban kívánom jellemezni és leszögezni azt, hogy kora ifjúságától kezdve, egész életét a közügynek, különösebben pedig református egyházunknak szentelte. Fáradhatatlan munkás, a kötelességérzetnek mintaképe volt. Egyházi életünknek a közelebbi évtizedekben létrejött alkotásai mind az ő nevével vannak összefűzve, kitörölhetetlenül megörökítve nevét egyházunk történelmi lapjain.

De van még a megboldogulttal szemben egy személyes kötelességem, melyet ezúttal leróni kívánok, miután évtizedeken keresztül állottam közéletben s így tanúja voltam működésének, gondolkodásának. E kötelességemből kifolyólag meg kell cáfolnom azok gondolatát, mintha a megboldogult nem szerette volna a tiszáninneri Egyházkerületet, a sárospataki Főiskolát. Ez tévedés, mert boldog emlékü Főgondnoktársam lelke, szíve teljességével szerette magyar hazánk minden hűségese, becsületes polgárát, református egyházunk minden tagját, csak ha e szeretet teljességében képzelhető még fokozat, úgy talán egy fokkal még előbbre helyezte Debrecen Főiskoláját, Tudomány Egyetemét és a Tiszántúli Egyházkerületet, mely intézmények legközelebb állottak szívéhez, gondjaira voltak bízva s így elfogultsága emberileg menthető is, indokolt is. Legyen áldott emlékezete! Utolsó útján, küldött-társaimmal együtt elkísértük.

Ez év július havában tartott Egyházkerületi Közgyűlésünkön mély fájdalommal emlékeztem meg arról a súlyos veszteségről, amely egyetemes egyházunkat másik nagy férfira, a dunamelléki Egyházkerület főgondnoka, Darányi Ignác elhunytá által érte. — Mélységes gyásszal, de Istenbe vetett bízó reménységgel viseltük a csapást és reménységünkben nem csalatkoztunk, mert a Mindenható, aki megszomorított, rövidesen elküldötte a vigasztalás balzsamát, a dunamelléki Egyházkerület, majd-

nem egyhangúlag hozott határozatával, elhunyt főgondnokuk megüresedett székébe, gróf Teleky Józsefben, a nagy elődhöz méltó utódot ültetve.

A megválasztott új Főgondnok, kinek beiktatási ünnepélyén szerencsém volt Egyházkerületünk képviselőjében e napokban társaimmal részt vehetni, az egyházi életünkben nagy szerepet viselt gróf Teleky nemzetség kiváló tagja, már születése és családi körülményei, tradícióinál fogva is igényel bírt, hogy református egyházunk oszlopai közé soroztassék, de ő ezen nagy bizalmat, e magas kitüntetést nem ezen az úton nyerte el, hanem azzal, hogy kora ifjúságától kezdve, a legnagyobb buzgalommal, szeretettel, odaadással szolgálta református egyházunk szent ügyét különféle állásokban, megbízásokban és 40 év óta, mint a pesti egyházmegye gondnoka.

Amidőn e helyről is, mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlöm Egyházkerületi közgyűlésünk nevében Főgondnok úr Ónagyméltóságát, kinek működése elé nagy reménységgel, nagy várakozással tekint az egész magyar református egyház, kérem a Mindenhatót, tartsa őt meg hosszú ideig testi és szellemi ereje teljében, hogy nagy sikerrel és fényes eredménnyel fejezhesse be egyházépítő nagy munkáját.

Ugyanazon Egyházkerületi Közgyűlésen volt szerencsém bejelenteni azt is, hogy lemondás folytán megüresedett az abaúji egyházmegye gondnoki széke, melyet időközben az abaúji egyházmegye bölcsessége és egyező akarata úgy töltött be, hogy abba az illetékesek és méltók legméltóbbikát, egyházi életünk kiválóságát és kipróbált erejét, farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi tanácsbíró, sárospataki főiskolánk igazgató-tanácsosát ültette.

A Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés nevében szerencsét kívánok az abaúji egyházmegyének szerencsés választásához és mély tisztelettel üdvözlöm Óméltóságát, szeretett gondnoktársamat új minőségében, kérve őt, hogy úgy mint már hosszú

évek óta, támogassa ezután is Egyházkerületi Közgyűlésünket a maga nagy bölcsességével, energiájával, tapasztalatai gazdag tárházával, a mindenek Atyját pedig arra kérem, hogy testi és szellemi erejét tarassa meg igen hosszú ideig mostani üdeségében, hogy lelki gyönyörűséggel és fényes eredménnyel végezhesse a reá várakozó, egyházépítési nagy és szent munkát. — Körülményeim megakadályoztak abban, hogy beiktatási ünnepélyén személyesen résztvehessek, a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés engedelmével e helyről, utólag közvetítem áldását annak a férfiúnak, kihez engem a rokonság erős kötelékein kívül a lelki rokonság — ennél szilárdabb és soha meg nem lazult — kapcsai fűztek, aki hozzá a legközelebb állott s kinek atyai áldó keze bizonyára ott lebegett felette, amikor ajkairól elhangzottak az eskü szent szavai.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Amint immár nagyon is hosszúra terjedt egyházi közpályámon tapasztalni méltóztattak, nem szívesen foglalkozom személyes ügyeimmel és nem szoktam ezen indokból fontosabb ügyekre fordítható drága idejüket igénybe venni s ha ezúttal mégis kivételt teszek, méltóztassék az életemben beállott rendkívüli körülménnyel kimenteni.

Egyetemes Konventünk nagynevű elnökének elvesztése reám kétszeres súllyal nehezedett, mert egyházi törvényeink értelmében, az általa hordott nagy terhek közül a legsúlyosabbak az én vállaimat terhelik. Aggódva tekintettem e terhes örökségre, melyet nagy elődök országgraszoló fényes tehetsége ékesített és tett eredményessé református egyházunk építésében, vezetésében, de mint buzgó hívőt, megnyugtatót a Mindenhatóba vetett hitem, bizakodásom, aki kegyelmét, mellyel a magas polcra emelt, továbbra sem fogja megvonni méltatlan szolgáljától, hanem belém oltandja az isteni szikrát, hogy szolgálatom áldásos és eredményes legyen és ha csak egyetlen porszemmel fog is

hozzájárulni önfeláldozó munkásságom református anyaszentegyházunk nagy épületének építéséhez, fenntartásához, úgy fáradozásom nem lesz hiábavaló és megnyugvással fogok állani az órálló helyen.

A Mindenható kegyelméhez azonban ezen Egyházkerület híveinek bizalma és szeretete adta a talapzatot, melyen állva, juthattam fel magyar református egyházunk világi dignitárusainak legmagasabb polcára, Egyetemes Konventünk elnöki székébe. Soha meg nem szünő hálával eltelten borulok le ezért mennyei Atyám és Egyházkerületünk előtt a nekem juttatott kegyekért, megújítva másfél évtized előtt tett fogadalmat, hogy hanyatló korom minden megmaradt szellemi és testi erejét Istenországának és anyaszentegyházunk építésére, fenntartására fogom fordítani, hogy magas állásom nem a jogokat, csak a kötelességeket fokozza, hogy ott — egyenlően mérve az igazságot — nem uralkodni, de szolgálni kívánok és fogok.

Ezen magas állás juttatott azon kedvező helyzetbe, hogy tanuja, sőt osztályosa, részese lehettem három olyan ünnepségnek, református egyházunk mind megannyi lélekemelő megnyilatkozásának, melyeket életem legszebb napjai közé sorozhatok és melyekért hálát adok a Mindenhatónak, aki azokat meglátnom engedte, értem a mult hó elején megtartott II-ik Országos Presbiteri Nagygyűlést, az Országos Református Lelkész Egyesület ez évi nagygyűlését és a Presbiteri Világszövetség keleti ágának konferenciáját.

Nem kívánok a részletekkel és külsőségekkel foglalkozni, melyek úgyis egész terjedelmükben lettek összes lapjaink hasábjain ismertetve, de lelkem sugallata kényszerít beszámolni azon benyomásról, hogy amikor büszkeségtől és boldogságtól dobogó szívvel végig futott tekintetem budapesti nagy Vigadónk zsufolásig megtelt óriási termekben összegyűlt, közel 4000-re tehető magyar, részben a megszállott területekről is ide sietett presbitertestvéreink, református egyházunk fenn-

tartó oszlopain, pillérein és imádkozó ajkukról a „Te benned bízunk eleitől fogva“ hasonlíthatatlanul szép és megragadó dallami elhangzottak, Isten trónjához felemelt lélekkel állapítottam meg, hogy magyar református egyházunk örökké élni fog, hogy felettünk ellenségeink soha diadalmaszkodni, hitünkben megrendíteni nem fognak — és amikor ugyanezen átszellemült ajkokról felzendült az „Isten áldd meg a magyart“ nemzeti himnuszunk, átéreztem, hogy hazánk, nemzetünk ilyen lelkes fiak támogatásával nem fog megszűnni soha, de sőt fog lenni bennök annyi erő, kitartás, lelkesedés, hogy egykor az elrabolt részeket is vissza fogják hódítani.

Méltó folytatása volt ezen ünnepélynek az Országos Református Lelkész Egyesület ezévi nagygyűlése, hová majdnem összes lelkészeink elzarándokoltak, dokumentálva befelé a testvéri együttérzést, kifelé az erőt, a tudást, az intelligenciát, a nyugodt méltóságot és annak igazolását, hogy híveink vezetői olyan hatalmat képviselnek, mellyel számolni kell minden tényezőnek. Méreteiben talán kisebb, de fontosságában ezekkel egyenértékű volt a Presbiteri Világszövetség keleti ágának konferenciája, hol Amerika, Kanada, Nagybrittánia, India, Újzéländ mellett az összes európai államok, számszerint 22-en 125 taggal voltak képviselve, akik eljöttek, hogy világraszóló nagy feladatuk teljesítése közben, felfedezzék az általuk eddig alig elismert kicsiny országunkat és benne buzgó, áldozatkész református testvéreiket. És én, akinek szerencsém volt, mint az Egyetemes Konvent világi elnökének, állandóan körükben időzni, ünnepélyes és bizalmas megnyilatkozásuknak tanúja lenni, velök eszmét cserélni, személyes tapasztalataik alapján leszűrődött meggyőződésüket megismerni, tanúbizonytságot tehetek róla, hogy benne magyar hazánk, református egyházunk igazi testvéreket, szószólókat, hatalmas támogató oszlopokat szerzett, akik mindannyian hirdetői lesznek a rajtunk el-

követett igazságtalanságok, méltánytalanságoknak s a kellő helyen és időben fel fogják emelni nagy súlyú szavukat a jóvátétel érdekében.

Megerősít ezen hitemben, reménységemben az, hogy amikor búcsúbeszédemben arra kértem, mondják meg küldőiknek, hogy van itt egy nép, melynek soha nem voltak nagyhatalmi, terjeszkedési vágyai, aspirációi, amely szeretettel ölel kebelére minden népet és nemzetet, amely tanulni és dolgozni kíván, amely nem óhajt mást, minthogy fennmaradhasson és munkájával, szorgalmával, takarékoságával megszerezhesse fenntartásának eszközeit, amely nem kíván többet, minthogy annyira értékeltessek, mint amennyit tudásával, működésével és ezek eredményeivel kiérdemel s amikor befejezésül arra kértem, hogy emlékezzenek vissza jóakarattal, szeretettel, rokonszenvvel erre az egykor nagy, hatalmas és boldog, ma pedig egy kicsinyre összezsugorodott és igen szerencsétlen Magyarországra s számban nagyon megfogyatkozott református hittestvéreikre, könybelábadt szemekben és meleg kézzorításukban megéreztem, hogy jövőnk nem reménytelen, hogy nem állunk magunkban, nem vagyunk elhagyatva, mert testvéreket, barátokat nyertünk az egész művelt világban, kik nehéz napjainkban mellettünk fognak állani.

E nagy napok hatása alatt állva még e pillanatban is, mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözlöm elnöktársammal együtt, Egyházkerületünk megjelent alkotó tagjait s az érdeklődőket és a mai napra összehívott közgyűlésünket megnyitom.

Egyházkerületi közgyűlés szeretett világi elnökének gyűlést megnyitó beszédében nemcsak egyházi életünk kimagasló eseményeinek gyönyörű csoportosítását látja, hanem annak sorában egyházkerületi főgondnokunknak egy olyan kedves, meleg vallomását kapja, amelyik — mig

egyfelől szorosabbra fűzi közötté és egyházkerületünk között a szeretet kapcsolót, másfelől az eszményi felfogás ragyogó fényében tükrözi vissza világi elnökünk közegyházi szolgálatát. Ezekben a szempontokban azonosította magát közgyűlésünk egyetemlegesen, egységesen és lelkesen Püspök urunkkal, kinek osztatlan helyesléssel találkozott indítványára a legmélyebb tisztelettel fejezi ki háláját és köszönetét a remek megnyitó beszédért, melynek egész terjedelemben való közlése céljából a főgondnok úrtól kegyes engedését kérve, *az abban foglalt kiemelkedő mozzanatokra nézve megalakulás után a következőket határozza:*

1. Mélységes hálával borúl le a maga részéről is a megtartó Isten nagy kegyelmessége előtt, melynélfogva szeretett Főpásztorunk felől parancsolt az ő angyalainak, hogy lelki megpróbáltatásai és testi szenvedései idején reá vigyázzanak, hogy a kínok árvizei feje fölött át ne csapjanak s visszaadta őt forrón szeretett és szerető családjának, érte imádkozó hívei nyájának s keserűségek hullámai által csapdosott, magyar Sionának. Istené legyen érte a dicsőség. Főpásztorunkat pedig hosszú időközön át zavartalanul övezze egész egyházkerületünk féltve óvó, tiszta szeretete, hogy Isten kegyelmességéből hosszú időközön át a miénk legyen az ő közhasznú, drága élete!

2. A benső, lelki gyász, a tisztességadás hervadhatatlan jeleivel áll meg Országos Zsinatunk s Egyetemes Konventünk világi elnökének, a Tiszántúli Egyházkerület főgondnokának, néhai Gróf Dégenfeld Józsefnek, még alig hervadó virágokkal hintett sírja felett. Ámúlva idézi lelki

szemei elé azt a sokoldalú és hosszú szolgálatot, mellyel Istennek ez a kiválasztott felkentje dicsekedhetett. Szinte egy emberöltőre nyúlik vissza az az áldott lelki munka, mellyel a megboldogult az anyaszentegyházat a magas egyházi tisztségek emelkedő fokozatain meggazdagította, míg végre Istennek szent kiválasztása és bölcs tetszése oda állította a várfokra, órállóvá tévén őt a mi magyar Sionunkban. Elhúnytát a magyar ref. egyház egyetemes veszteségének vallja nemcsak azért, mert végső fokon szent lelkesedéssel és példaadó fáradhatatlansággal és önzetlenséggel az egyetemes egyház nagy ügyét szolgálta, hanem azért is, mivel puritán egyéniségének varázslatos jellemvonásait közegyházi szolgálataiban úgy kidomborította, hogy nemzedékek számára lehet az ő fenkölt, nemes egyszerűsége vonzó és követendő minta. Most az Úr az ő kiválasztottjainak menyei seregébe állította, ahol gazdag életéhez hasonlóan legyen gazdag a jutalma; közöttünk pedig maradjon emléke tisztelve s megáldva!

Egyházkerületünk mint a család fejének, Gróf Dégenfeld Ottónak, bensőséges, mély részvétét nyilvánítja.

3. Amint a tiszteletet és tisztességet a közegyház halott vezérének, úgy kívánja megadni a szeretetet az élőnek, az Országos Zsinat és Egyemes Konvent világi elnökének, annyival inkább, mert személyében egyházi életünknek azt a tevékeny munkását van szerencséje üdvözölhetni, aki legközelebb áll szerető szívéhez. Egyházkerületi közgyűlés felállással kívánja jelezni azt az ünnepélyes pillanatot, melyben számára megadatott, hogy az, aki mint a jó atya gyermekére, úgy vigyázott minden

gyülekezetére, gyülekezetének minden legkisebb érdekére, most az egyetemes egyház minden gyülekezetét, minden intézményét, kis és nagy ügyét szoríthatja oda szívéhez. Legyen áldott az a szív, áldott annak az Úr ügyéért buzgó minden érzése, áldott annak a szívnek minden lüktetése, áldott a mi egyházkerületünk többre, sokra, a legnagyobbra hivatott világi vezére!!

4. A gazdagodó reménység és növekvő szeretet ünnepélyes érzései között üdvözli Farkasfalvi Farkas Géza abaúji egyházmegyei gondnokot annyi nagynevű és nagymúltú elődnek tisztos örökségében. Őt magát is ilyen nagy családi hagyományok boldog örökösének és az öröklött tradíciók lelkes zászlóvivőjének ismeri s ezért azzal a boldog bizalommal van eltelve, hogy vezérsége és irányítása mellett a további gyarapodások útján fog előbbre menni az abaúji egyházmegye s szívből kívánja, hogy ebben a törekvésében gyámolítsa őt az Isten kegyelme!

5. Hálásan köszöni Főgondnok úrnak az aug.—szeptemberi egyházi ünnepélyességekre tett ismertető, tömör visszapillantását s különösen is e lélekemelő napok sikere érdekében tett személyes sok-sok fáradozását s hogy az ő kedves egyéniségén át is erősítette a magyar ref. anyaszentegyháznak a külföldi hittestvérekkel való, egyre szorosabbra fűződő kapcsolatát, amelyre egyházkerületünk buzgó imában kéri a nagy Isten édesatyai áldását.

6. Mély tisztelettel üdvözli Gróf Teleki Józsefet a testvér dunamelléki egyházkerület főgondnoki székében, mint a halhatatlan emlékű Darányi Ignác örökében. Több évtizedre terjedő egyházi termékenyítő munka, mint a lelki élet drága mag-

vetése, vezette be a megválasztott főgondnok istenországi szolgálatát, akit az Úr most elhívott és kiválasztott, hogy ezekben a megnehezedett időkben végezze az ő szántóföldjében az aratást. Úgy reá az aratóra, mint a megsokasodott aratni valóra kívánja közgyűlésünk az Isten gazdag áldását.

2. Elnökség felhívására a gyűlési tagok hivatalos névsora felolvastatván

közgyűlés a megjelenteket igazolja. Dókus Gyula, dr. Kérészy Barna, Téglássy András, Bónis Aladár, Szepessy Gyula gyűlési tagoknak részint betegség, részint másnemű elfoglaltsággal igazolt elmaradását tudomásul veszi.

3. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok előadásában tárgyalattak az elnökség következő előterjesztései :

1. Jelentés Püspök Urunk egészségének teljes helyreálltáról, hivatali működésének harmadfél havi szabadság után történt megkezdéséről és ezt követőleg Püspök Urunk köszönete.

2. Jelentés a Rothermere Lordhoz intézett üdvözlő irat elküldéséről és a nemes Lordnak arra adott emelkedett szellemű válaszárol.

3. Javaslat a bizottságok általános megújítása alkalmából megnem alakított Népiskolai Tanügyi Bizottság megválasztása iránt.

Egyházkerületi közgyűlés az elnökségi előterjesztések alapján a következő határozatokat hozza :

1. Szívbeli buzgó hálával mond Istennek e helyt is forró köszönetet, hogy Főpásztorunkat régi testi erejében és helyreállt egészségében adta vissza egyházkerületünknek s midőn jegyzőkönyvébe iktatja

az e felett a közgyűlésen megnyilatkozó hangos örömrészeket, szóról-szóra jegyzőkönyvébe foglalja Püspök Úrnak mély meghatottsággal tett eme köszönő nyilatkozatát:

„Pár hónappal ezelőtt nagy gyászszal, majd súlyos betegséggel látogatott meg az Ur. Mindkét alkalommal oly meghatóan fordult felém a Méltóságos Főgondnok úr és a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés részvéte és jóindulata, hogy én azt soha el nem felejem, de méltóképen megköszönni nem tudom. És hogy súlyos betegségem, majd lábbadozásom alatt a püspöki hivatal ügymenete, minden zökkenés nélkül haladt tovább, azt a Méltóságos Főgondnok Úr, Nagytiszt. Janka Károly és Nagytiszt. Cziáky Endre urak önzetlen és odaadó munkálkodása tette lehetővé. Fogadják mindhárman leghálásabb köszönetemet, melynek nyilvánítására a Főtiszt. Egyházkerületi Közgyűlést is felkérem.“

Püspök Urunk ezen javaslata alapján az egyházkerület javára és érdekében fáradságot nem ismerő Dókus Ernő egyházkerületi főgondnoknak, valamint Cziáky Endre és Janka Károly püspökhelyetteseknek a Püspök úr szabadságideje alatt teljesített szolgálataikért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

2. Köszönettel veszi tudomásul az elnökség abbéli intézkedését, hogy Rothermere Lordhoz eljuttatta az egyházkerület üdvözlését és kitörő örömmel fogadja egyházkerületi főgondnokunknak az arra érkezett válaszról szóló bejelentését; egyidejűleg kimondja, hogy úgy az üdvözlő iratot, mint Rothermere Lordnak az arra adott történelmi nevezetességű válaszázt jegyzőkönyvében örökíti meg.

Az egyházkerületi lelkészi főjegyző által szerkesztett s Bogár Lajos toledói lelkész által angol nyelvre lefordított üdvözlő irat magyar eredetiben így hangzik:

Nagyméltóságu Urunk!

A tiszáninnyi református egyházkerület közgyűlése és közönsége nevében és megbízásából, mély tisztelettel üdvözljük Nagyméltóságodat, mint az elárvult magyar nemzeti ügynek, a mi igazságunknak lelkes, elszánt és önzetlen bajnokát.

Isten iránti mély hálával gondolunk Nagyméltóságodra, mint akiben az Ur eltiport igazságunk számára prófétát támasztott, hogy egy jogaitól durván megfosztott népnek, melyet a félrevezetett hatalom jogtalan és igazságtalan határok ráerőszakolásával szétszaggatott s egymástól kegyetlenül eltépett, legyen Isten és a világ előtt nemes szószólója.

„Az Ur utai nem a mi utaink, az Ő gondolatai nem a mi gondolataink.“ (Ezsaiás 55:8.) Az Ur a mi igazságunk útját Lordságod által tapossa és a Nagyméltóságod fenkölt gondolatában indult el keresztre feszítettetésünkől az ő megváltásának szentséges gondolata.

Legyen áldotta Nagyméltóságod igazságra vezérlő isteni szabadítást hozó megváltó gondolata szétszaggatott református egyházainkra és kulturális intézményeinkre nézve.

Kiváló tisztelettel

Miskolc, 1927 július 12.

A tiszáninnyi református egyházkerület közgyűlése és közönsége nevében

*Dókus Ernő sk.
jógondnok.*

*Dr. Révész Kálmán sk.
püspök.*

Rothermere Lord Dr. Révész Kálmán püspök úrhoz a következő választ intézte (hú magyar fordításban)

Főtiszteletü Ur!

Fogadja őszinte köszönetemet a Tiszáninnen Református Egyházkerület nevében hozzám küldött szíves üzenetért.

Mélységes hálával tölt el engem az a tudat, hogy ráésméltethettem a világ lelkiösmeretét a trianoni béke súlyos hibáira és igazságtalanságaira.

Megvagyok győződve afelől, hogy Magyarország szabadulásának napja gyorsan közeledik hajnalhasadásához és biztosíthatom Főtiszteletü Urat arról, hogy addig nem nyugszom, míg siker nem koronázza abbeli igyekezetemet, hogy Magyarország megkapja a maga igazságát és egy újabb, nagy európai háború veszedelme elkerülhető legyen.

Tisztelettel maradok

London, 1927 szeptember 10.

Főtiszteletü Úrnak

engedelmes szolgája

Rothermere sk.

3. A Népiskolai Tanügyi Bizottságot a következőképen alakítja meg:

Elnökök: Hubay Mihály és Hodossy Béla.

Előadó: Szilva István.

Tagok: az egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökök.

Világi részről: Farkas Géza, Szent-Imrey Gyula, Maklár Dezső, Dr. gróf Haller József.

Tanítók: Csiky Béla, v. Litkey György, v. Nyitray Károly, Szügyi László és Vita Károly.

4I. Olvastatott az egyházkerületi szavazatbontó bizottságnak Miskolcon 1927. évi aug. hó 25.-én felvett jegyzőkönyve, mely szerint a zsinati rendes és póttagok választására, elrendelt szavazás eredményeként a kitűzött határideig beérkezett összesen a 230 jogosított szavazatból 216 szavazat. Nem adták be szavazataikat: Fűzérkajata, Vily, Átány, Maklár, Bájj, Láca, Luka, Ond, Tiszaladány, Zemplénagárd, Hegymeg, Szendrő, Szendrőlád, Imola. A szavazatok felbontása és megvizsgálása után megállapították, hogy a beadott 216 szavazatból Tiszavalk és Göncruszka szavazata érvénytelen, mivel mindeketől hiányzik a presbiterek aláírása. Így 214 szavazat találtatott érvényesnek. A szavazatok összeszámláltatván, megállapították, hogy legtöbb szavazatot nyertek:

a) *zsinati lelkészi rendes képviselőségre*: Cziáky Endre, Juhász László, Janka Károly (213—213), Farkas István 210, Szalóczy Pál 205, Forgács Gyula 204, Fodor György 200 szavazatot.

b) *zsinati világi rendes képviselőségre*: Dókus Gyula 209, Bernáth Aladár, Meczner Béla és Dr. Puky Endre 208—208, báró Ragályi-Balassa Ferenc és Zsóry György 207—207; báró Bottlik István 206 szavazatot;

c) *zsinati lelkészi pótképviselőségre*: Pósa Péter 207, Enyedy Andor 205, Elek József 203, Kovács István 201, Szentmártony Dániel 200, Kiss Ernő 192, Kun Zoltán 187 szavazatot;

d) *zsinati világi pótképviselőségre*: Téglássy Andor 210, Farkas Géza 207, Dobozy István, Horváth Elemér, Soldos Béla 205—205, gróf Haller József 204, Dr. Nagy Ferenc 189 szavazatot;

e) *zsinati theol. tanári rendes tagságra*: Marton János 201 szavazatot;

f) *középiszkolai rendes képviselőségre*: Domby László 203 szavazatot;

g) *tanítói rendes képviselőségre*: Tóth István 207 szavazatot;

h) *a theol. tanári pótképviselőségre*: Dr. Rácz Lajos 200 szavazatot;

i) *a középiskolai tanári pótképviselősegre*: Csorba György 202 szavazatot;

k) *a tanítói pótképviselősegre*: Péter József 200 szavazatot; a Bizottság a szavazás eredményességét ezzel megállapította, az abszolút többséget nyert egyéneket zsinati rendes, illetve pótképviselőkül megválasztottnak nyilvánította, egyszersmind a jegyzőkönyv felterjesztésével javasolja, hogy a szavazatot nem adott és érvénytelen szavazatot küldött egyházak a miskolci leánygimnázium javára 20—20 P. bírságban marasztaltassanak el.

Egyházkerületi közgyűlés a zsinati rendes és póttagságra beadott szavazások eredményét tudomásul veszi, a megválasztott tagokat az 1928. évi május hó 8.-án megnyíló zsinatra saját képviselőiül kijelenti, ezen határozatát az egyetemes konventhez felterjeszti, egyidejűleg a megválasztott zsinati képviselők megbízó leveleinek kiállítására az egyházkerületi elnökséget felhatalmazza; a szavazatot nem adott s érvénytelenül szavazó egyházakat pedig egyenként 20 P. bírságban a miskolci leánygimnázium javára elmarasztalja.

4/II. Olvastatott a szavazatbontó bizottságnak Miskolcon, 1927. évi augusztus hó 25. napján tartott ülésében folytatólagosan felvett jegyzőkönyve, mely szerint megállapított, hogy az egyházkerületi tisztségekre egyidejűleg beadott 214 érvényes szavazat szintén teljes eredményre vezetett, amennyiben a szavazatok általános többsége alapján lelkészi főjegyzővé 214 szavazattal Janka Károly, világi főjegyzővé 212 szavazattal Domby László; lelkészi aljegyzőkké 209, illetve 208 szavazattal Marton János és Lengyel István, világi aljegyzőkké 212, illetve 210 szavazattal dr. Horváth Zoltán és dr. Nagy Barna; lelkészi tanácsbírákúl 211 szavazattal Szalóczy Pál, 210—210 szavazattal Kovács István, Pósa Péter és Forgács Gyula, 207 szavazattal

Fodor György, világi tanácsbírákúl 211 szavazattal Dókus Gyula, 210 szavazattal Szent-Imrey Gyula, 209 szavazattal dr. Kérészy Barna, 205 szavazattal Téglássy András, 197 szavazattal Farkasfalvi Farkas Géza; tanárképviselőkül a sárospataki theol. akadémia részéről 212 szavazattal dr. Rácz Lajos, a sárospataki főgimnázium részéről 203 szavazattal Elekes Imre, a miskolci reálgimnázium részéről 214 szavazattal Csorba György, a miskolci leánygimnázium részéről 207 szavazattal Péter Pál; tanítóképviselőkül 206, illetőleg 202 szavazattal Tóth István és Péter József választották meg. A jegyzőkönyv ide vonatkozó részének felterjesztése mellett bizottság az abszolút többség megállapításáról szóló határozatát megerősítés céljából felterjeszti, egyidejűleg megjegyzi, hogy a szavazatot nem adott, vagy hibásan szavazott egyházak lelkészeinek birság alá vonása iránt a zsinati képviselőségre beérkezett szavazatok eredményének megállapításával kapcsolatban már intézkedett.

Egyházkerületi közgyűlés a szavazatbontó bizottság felterjesztett jegyzőkönyve alapján az egyházkerületi tisztségekre elrendelt szavazás eredményességét a maga részéről is megállapítja s az abszolút többséget nyert egyéneket az új 10 éves ciklusra az egyes egyházkerületi tisztségekre megválasztottaknak azzal jelenti ki, hogy az időközileg abaúji egyházmegyei gondnokká megválasztott Farkasfalvi Farkas Géza világi tanácsbíró lemondása folytán egy világi tanácsbírói tisztséget megüresedettnek nyilvánít s a szavazást arra folyó év december hó 20-iki határidővel oly módon rendeli el, hogy a szavazatbontó bizottságot az esetleg szükségessé váló szűkebb szavazás elrendelésére felhatalmazza. Csatlakozva Püspök úrnak meleg méltatásához, — mely szerint megelégedést és örömet érez afelett, hogy az

egyházkerületi tisztségekbe a régi kipróbált erők kerültek vissza, — Istennek áldását és bőséges kegyelmét kívánja munkálkodásukra, minekutánna lelkeszi főjegyző a megválasztott tisztikar nevében a megújított bizalomért mindnyájuk forró háláját és köszönetét nyilvánította és szolgálataikat az egyházkerületnek szívvel-lélekkel felajánlotta, melynek megtörténtével Forgács Gyula, megválasztott új lelkeszi tanácsbírótól közgyűlés a hivatali esküt kivette és szives üdvözlő nyilatkozattal adott visszhangot a tisztikar és a hivatali esküjét letett tanácsbíró hála mondására s munkásságához fűzött ünnepélyes igéreteire.

5/a. Az abaúji egyházmegye jelenti, hogy csaknem teljes egyértelműséggel megválasztott gondnokát, Farkasfalvi Farkas Gézát folyó évi szept. 15-én iktatta be gondnoki állásába meleg és bensőséges ünnepség keretében a tizáninneneni egyházkerület, az összes egyházmegyék, a sárospataki főiskola, Abaúj vármegye, Szikszó nagyközség s a különböző vallásfelekezetek képviselőinek részvételével.

Közgyűlésünk Farkasfalvi Farkas Gézát, egyházkerületünknek és sárospataki főiskolánknak régi, kipróbált, hűséges munkását az abaúji egyházmegye gondnoki székében a maga részéről is bizalommal, szeretettel s nagy reménységre jogosító várakozással üdvözli. Benne az abaúji egyházmegye nemcsak bölcs kormányzót, vezérségre hivatott férfiut nyert, hanem Krisztus ügyének jó vitézét is, akit családi nemes tradíciói köteleztek el anyaszentegyházunk szolgálatára s aki a bizalom hívó szavára boldog örömmel és bizó lélekkel vállalta a vezérekedés terhét, hogy

mint előlálló többre biztatásában is legyen bizonyágtevője a krisztusi szolgálatnak, mint vezér legyen mindeneknek szolgájává az ő Krisztusáért s anyaszentegyházáért.

Egyházkerületünk Farkasfalvi Farkas Gézára, az abaúji egyházmegye s egyetemes egyházunk érdekében kifejtendő munkásságára Istennek megsegítő kegyelmét s gazdag áldását kéri.

5 b. Egyházkerületi I. főjegyző egész terjedelmében felolvasta Farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi világi tanácsbírónak Püspök urunkhoz intézett azon levelét, melyben az abaúji egyházmegye gondnokává történt megválasztásának bejelentése mellett egyházkerületi világi tanácsbírói állásáról, melyre ismét megválasztatott, hálás köszönetének nyilvánításával lemond.

Egyházkerületi közgyűlés Farkasfalvi Farkas Géza lemondását tudomásul veszi. — A lemondásával megüresedett egyházkerületi világi tanácsbíróságra a szavazást f. évi dec. 20-ki határidővel azzal rendeli el, hogy szűkebb szavazás szüksége esetén az újabb szavazás elrendelésével az egyházkerületi elnökséget hatalmazza fel.

6. A Baldácsy-alapítvány igazgatósága f. évi szept. hó 17.-én tartott ülésének 57. sz. jkvi. határozatával értesíti egyházkerületünket, hogy az 1928—30. évekre szóló közgyűlési képviselőre a Szervezeti Szabályok 6. pontja szerint csupán egy póttag volt választandó, felkéri ennél fogva egyházkerületünket, hogy a két póttag helyett egyet válasszon.

Egyházkerületi közgyűlés póttagúl Bátor Ragályi Balassa Ferencet választja meg és jelenti be a Baldácsy-alap igazgatóságának.

7. Dr. Puky Endre egyházkerületi megbízott jelenti, hogy a f. évi július hó 12.-én tartott közgyűlésünk 6. sz. határozatával nyert megbízatásához képest részt vett egyházkerületünk kiküldöttjeként a Presbiteri Világszövetség keleti ágának Budapesten tartott ülésén, amelyek a református egyház helyzetét s más egyházakhoz való viszonyát, fontos feladatait tárgyzó nagy horderejű kérdések magas színvonalú megvitatása mellett reánk nézve azért bírtak különös fontossággal, mert a tárgyalások során feltárultak a kisebbségi békekötés alá eső egyházak súlyos nehézségei s ezek során a tőlünk elszakított magyar református egyházak kiáltó bajai. Jelenti továbbá, hogy a Presbiteri Világszövetség öttagú bizottságát elkísérte Sárospatakra s ott a bizottságot az egyházkerület és a főiskola nevében a látogatás fontosságát hangsúlyozó beszéddel üdvözölte.

Dr. Puky Endre jelentését s a nyert megbízatás buzgó teljesítését egyházkerületi közgyűlés hálás köszönettel fogadja s erről Puky Endrét jegyzőkönyvileg értesíteni határozza.

8. Az esperesi kar közös beadványban azzal a kérelemmel fordul egyházkerületünkhöz, hogy a kerületi pénztártól járó esperi tiszteletdíj emeltessék föl évi 1000 pengőre, mivel a jelenlegi tiszteletdíj, amely a békebelinek 50%-os valorizálását sem éri el, reprezentációs költségeik fedezésére sem elegendő, teendőik pedig újabban nagyon megsokasodtak. Pénzügyi választmányunk e hozzá áttett kérelemre folyó évi október 15.-én tartott üléséből javasolja, hogy az egyházkerületi pénztár által fizetendő esperesi tiszteletdíj, tekintettel az esperesek által végzett nagy munkára, 1928. évi január 1.-től a felemelt államségély terhére évi 800 pengőben állapíttassék meg.

Közgyűlésünk maga is élénk tudatában van annak, hogy az esperesi kar milyen nehéz és felelősségteljes munkát végez

s hogy e munka nagy része éppen az egyházkerülettel szemben jelentkezik, ezért a pénzügyi választmány javaslatának elfogadásával az esperesi tiszteletdíjat — figyelemmel az egyházkerület teherbíró képességére — 1928. évi január 1.-től a felemelt államsegély terhére évi 800 pengőben állapítja meg.

9. A sárospataki főgimnáziumban betöltendő r. tanári tanszékre a szükséges okmányokkal felszerelve öt pályázat érkezett. A pályázók nevei: 1. *Boda Béla*, latin-német szakos okl. tanár; 2. *Tárczy Árpád*, latin-történelem szakos okl. r. tanár; 3. *Dr. Boross István*, magyar-latin szakos okl. h. tanár; 4. *Dr. (jur.) Dobos László*, latin-történet szakos okl. tanár; 5. *Szathmáry Lajos*, latin-görög szakos okl. tanár. A gimn. szék a pályázat eredményét és színvonalát igen tisztességesnek minősíti és a főiskolai igazgató-tanácsához terjesztett javaslatában előadja, hogy a pályázati hirdetmény szellemének, a szaktárgyak szempontjából („Pályázhatnak elsősorban latin-német, másodsorban latin-tört. szakos tanárok“), elsősorban *Boda Béla*, latin-német szakos okl. tanár felel meg, aki bár nem a legkiválóbb a pályázók között, mindenesetre tisztességes színvonalú, úgy, hogy — habár csak egy évre — az ipolysági reálgimnáziumban igazgatói tisztet töltött be. Az ő megválasztása ellen azonban komoly nehézségek merülnek fel. Az állam u. i. a maga hozzájárulásától teszi függővé a rendes tanári tanszékben való megerősítést s a vallás- és közoktatásügyi miniszter legutóbb is hangsúlyozottan figyelmeztette a felekezeti iskolafenntartókat, hogy tartózkodjanak a megszállott területi tanerők alkalmazásától. Mindezeket tudva nem lehet elhallgatni, hogy nevezett pályázó semmiképen sem biztosíthat afelől, hogy honosítása és ennek kapcsán tanári állásában való megerősítése mennyi idő alatt várható s hogy fizetéskiegészítését a magyar állam folyósítja-e, illetve: hogy rendes tanári, vagy pedig csak h. tanári fizetéskiegészítést fog-e folyósítani.

Szakcsoport szempontjából másodsorban, de egyéb tekintetben első helyen említendő *Tárczy Árpád*, a gyönki ref. reálgimn. rendes tanára (latin-tört. szakos). Kiváló képesítésénél, sokoldalúságánál és kiváló ajánlásánál fogva minden tekintetben nyereség-számba menne e tanerőnek intézetünkknél való alkalmazása. A kérvényéhez csatolt írások a legjobb benyomást keltik. Alkalmaztatása esetén esetleg a német nyelv tanításában is segítségére lehetne intézetünknek, szívesen vehetnők továbbá a harmadik szakból (magyarból) való képesítését is. A gimn. szék első helyen ajánlja megválasztásra. Az igazgató-tanács 1927. okt. hó 24-én tartott üléséből hozzájárult a kifejtett indokok alapján a *Tárczy Árpád* gyönki ref. reálgimn. r. tanár első helyen való ajánlásához.

Egyházkerületi közgyűlés a gimn. szék és igazgató-tanács javaslatára a sárospataki főgimnáziumban betöltendő rendes tanári tanszékre *Tárczy Árpád* gyönki ref. reálgimn. rendes tanárt választja meg rendes tanárnak, tekintettel az ő kiváló képesítésére és kitűnő szolgálati bizonyítványaira s abban a boldog hitben, hogy *Tárczy Árpád* eddigi szolgálataiban megmutatott tanári rátermettségét és nevelői hivatottságát sárospataki tanári működésében is meg fogja bizonyítani s képességeit főiskolánk körében is dúsan kamatoztatni fogja s a megválasztásához fűzött szép reményeket egész odaadással törekszik megvalósítani, az ő tanári tevékenységére és egész életére Isten gazdag áldását kéri. A megválasztott tanár fizetése a tanári státusban a vallás- és közoktatásügyi miniszter által megállapított fizetés. Tartozik új állását minél előbb, de legkésőbb nov. hó 15-éig elfoglalni.

10. Az Országos Ref. Jóléti és Gazdasági Társulat ügyvezető igazgatója javasolja, hogy egyházkerületünk

forduljon a tavasszal összeülő országos református zsinathoz, hogy törvényhozásilag mondassék ki, hogy minden egyházközség köteles lelkészei eltemettetéséről gondoskodni, illetve 750 pengő temetési járulék biztosításának évi díját, mely a lelkész korára tekintet nélkül s orvosi vizsgálat mellőzésével 20 pengő, költségvetésébe felvenni s azt közadók módjára az egyházmegye pénztárába befizetni. A biztosítás díját a nyugalomba vonúlt lelkész a nyugalomba vonulás idejétől kezdve maga tartozik tovább fizetni. A biztosítás a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél eszközöltetik.

Ezzel kapcsolatban megoldásra ajánlja a lelkészek és családtagjaik belkörü betegsegélyző pénztár létesítésének ügyét is azzal, hogy forduljon egyházkerületünk e tárgyban is a tavasszal összeülő zsinathoz, hogy az határozza el egy belkörü betegsegélyző pénztár létesítését s minden ref. lelkész részére tegye kötelezővé e célra évi 20 pengő fizetését. A kezelés módozatainak kidolgozásával az Egyetemes Konvent bizassék meg.

Egyházkerületi közgyűlés ily értelemben mindkét irányban felterjesztést intéz a zsinatelőkészítő bizottsághoz, addig is azonban, míg a zsinatnak módja és alkalma lesz foglalkozni a javaslatokkal, a szóban forgó kérdések kötelező és egyetemes rendezésére, a temetési segélybiztosítást a leghathatósabban ajánlja az egyházközségek gondoskodó figyelmébe.

11/a. Egyházkerületünk intéző-bizottsága 1926. évi november 16-án tartott üléséből 19. jkvi számú határozatával a Kálvineumok elnökének egyházkerületünkhöz intézett ama kérelmét, hogy a Nyiregyházán létesült lelkészi leány-árva otthonnal kapcsolatosan szervezett református polgári leányiskola egy tanszékének államilag nem biztosított fizetése 20%-át egyházkerületünk az intézet számára állandó segélyként biztosítsa, kiadta véleményezés végett a pénzügyi választmányunknak. Pénzügyi választmányunk folyó évi október 15-én

tartott üléséből jelenti, hogy a kérelem fedezet hiányánem teljesíthető.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálatial állapítja meg, hogy a Kálvineumok elnökének kérelmét nem teljesítheti.

11 b. Egyházkerületünk intéző-bizottsága 1926. évi november 16-án tartott üléséből 28. jkvi számú határozatával a Bethlen Gábor-Szövetségnek a Bethlen Gábor-Ház felállításának támogatása iránti kérvényét kiadta véleményezés végett a pénzügyi választmánynak. Pénzügyi választmány e hozzá áttett kérvényre javasolja, hogy jelzett célra egyházkerületünk 100 pengőt szavazzon meg.

Közgyűlésünk a Bethlen Gábor-Ház felállítása költségeire 100 pengőt szavaz meg s erről a Bethlen Gábor-Szövetséget értesíti.

11/c. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi gyűléséből 22. jkvi számú határozatával az egyházkerületi Kálvin-Szövetség szervező-bizottsága elnökének aziránti kérvényé, hogy egyházkerületünk határozza el a Kálvin-háznak Miskolcon leendő megépítését s a Kálvin-Szövetség országos központi vezetősége részére az országos szervezés és propaganda céljaira évi 1000 pengő állandó segélyt szavazzon meg, letette véleményezésre a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmányunk e kérvényre folyó évi október 15-én tartott üléséből jelenti, hogy a kérelem fedezet hiányában ezidő szerint nem teljesíthető.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján — bármennyire kívánatosnak tartja a Kálvin-Szövetség támogatását, — sajnálatial állapítja meg, hogy ezidő szerint nem áll módjában a kérelem teljesítése.

11/d. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi gyűléséből 80. jkvi számú határozattal felhívta pénzügyi választmányát, hogy az Egyetemes Konvent folyó évi 233. jkvi számú határozatára adjon véleményt a tekintetben, hogy az egyházi pénzügyek rendezésére alakult nemzetközi szövetség 1928. évi júliusra tervezett glasgowi világkonferenciára egyházközseink képviseltetését mi módon látná megvalósíthatónak.

Pénzügyi választmányunk folyó évi október 15-én tartott üléséből jelenti, hogy a tervezett világkonferenciára képviselők kiküldését fedezet hiányában nem tartja megvalósíthatónak; mindezek mellett azonban kifejezi abbeli reményét, hogy egyházi és világi férfaink között lesznek olyanok, akik e világkonferencián egyházkerületünk képviselőjében saját költségükön részt vesznek.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján sajnálattal állapítja meg, hogy a tervezett világkonferencián egyházaink s egyházkerületünk képviseltetéséről le kell mondania, egyben azonban abban a reményben él, hogy tehetősebb egyháztagjaink s vezérférfiaink a részvételre s az azzal járó költségek viselésére áldozatos szívvel ajánlják fel magukat.

11/e. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi gyűléséből 105. jkvi számú határozatával az egri és mezőkövesdi egyházak azon kérelmeit, hogy a részükre még 1911. évben megállapított segély újból állíttassék be egyházkerületünk költségvetésébe s ennek megfelelőleg újból folyósíttassék, letette véleményezés végett a pénzügyi választmányhoz. Pénzügyi választmány folyó évi október 15-én tartott üléséből javasolja, hogy e kérvények tétessenek hozzá vissza, az 1928. évi költségvetésnél leendő elbírálás végett.

Közgyűlésünk felkéri a főtiszt. Püspök Urat, hogy az egri és mezőkövesdi egy-

házak kérvényeit kegyeskedjék újból a pénzügyi választmány elé terjeszteni kerületi segélyeiknek az 1928. évi költségvetés keretébe leendő beilleszthetése végett.

11/f. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi gyűléséből 106. jkvi számú ha ározatával a Magyar Ref. Tanítók Országos Egyesületének abbeli kérelmét, hogy a Balatonalmádiban épült üdülőházát s a Szoboszlón építendő gyógyházát támogassa egyházkerületünk olyformán, hogy a tankönyvpercentet s a református tanítóság egyházi adóját, valamint a kultuskormány által jótékony célra esetleg engedélyezendő iskolai gyűjtés kétötöd részét engedje át a református tanítóság jóléti intézményei javára, — letette véleményezésre pénzügyi választmányához. Pénzügyi választmány e kérelemre folyó évi október 15-én tartott üléséből jelenti, hogy nem látja lehetőnek a kérelem teljesítését, mert tankönyvpercentet egyházkerületünk nem kap, a tanítóság egyházi adójával nem rendelkezik, az esetleg engedélyezendő iskolai gyűjtés hováfordításáról pedig előre nem határozhat.

Közgyűlésünk a pénzügyi választmány jelentése alapján a M. R. T. O. E.-nek kérelmét nem teljesítheti.

12. Folyó évi július hó 12.-én tartott közgyűlésünk 12. sz. határozata értelmében az egyházmegyék felterjesztik a theol. internátus építési költségeinek előteremtésére vonatkozó határozataikat, mely szerint az esperesi kar véleményes javaslatát több-kevesebb, nem lényegbeli módosítását javasolják. Az alsóborsodi egyházmegye és az abaúji egyházmegye lelkészértekezlete, mert itt a közgyűlés a közös esperesi értekezlet előtt megtartatott, a kötelező hozzájárulást úgy az egyházközségek, de mint főként a lelkészekre nézve 25—30 évre elosztandónak gondolják, hogy egy törlesztéses kölcsön felvétele útján legalább két nemzedék között oszoljon meg a teherviselés, de szükség esetén nem

ellenzik a kivetésnek 5 évre szóló számbavételét sem. Az alsózempléni egyházmegye az esperesi kar javaslatának változatlan elfogadásával kötelezi magát 5 éven át évi 2500 P, összesen 12.500 P hozzájárulási összeg kifizetésére, továbbá 52 lelkészi állás után évi 1040 P-nek, összesen 5200 P-nek a nevezett célra való beszolgáltatására s egyidejűleg az egyházak vezetőit e célra eszközlendő gyűjtés foganatosítására is lelkesen felhívja. A felsőborsodi egyházmegye az esperesi kar javaslatát teljes egészében és egyhangúlag magáévá teszi s egyházkerületünknek elfogadására ajánlja. A gömör—tornai egyházmegyének ehhez csupán annyi a hozzá tenni valója, hogy a bizottság a lelkészekre és egyházakra eszközlendő kivetésnél vegye tekintetbe a gömör—tornai egyházmegye területén levő egyházak gyenge teherbíró képességét.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyéknek a theol. internátus létesítése iránti törekvésében és áldozatkészségben megnyilvánuló ezen egyértelműségét nagy örömmel fogadja, mert ebben az egyházfentartó és építő munkára a buzgóság kiapadhatatlan forrását még ezekben a megnehezedett időkben is élő vizekkel buzogni látja, a társadalmi tevékenység eredményét is a legjobb reménységgel várja, a theol. tanárok önmegadóztatásáért a legteljesebb elismerését nyilvánítja, a főiskola évi hozzájárulását jóváhagyja, a húsvét első napi perselypénzt erre a célra rendeli, a főiskola tanárainak az ügy érdekében kifejtendő társadalmi tevékenységét már is elismeréssel fogadja; az egyházak és lelkészek megadóztatását 5 évre szólólag elvileg kimondja, azonban az ügy tovább vitelére nézve az elnökség vezetése alatt megalakított képezdei bizottságot megbizzza, hogy amennyiben volna mód és lehetőség arra, hogy a lelkészek és egyházak teher-

viselése az ügy megakadása nélkül amortizációs kölcsön felvételével megoldható, abban az esetben a lelkészek és egyházak teherviselése a tervezettnél hosszabb időre gondoltassék el.

13. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa felterjeszti Miskolcon folyó évi október hó 24-én tartott üléséből az internátusi bizottságnak ama jegyzőkönyvét, mely a gimnáziumi internátus létesítése ügyében Sárospatakon 1927. évi okt. hó 17-én tartott ülésében vétett fel, amely szerint a bizottság megállapította azt, hogy a nyomasztó pénzügyi viszonyok az építési kölcsön felvételét mindeddig lehetetlenné tették s e téren ezidő szerint is még mindig fennáll a leküzdhetetlen nehézség, azonban viszont megállapította annak a szükségét is, hogy a kölcsöntől független kérdésekben szükséges az elvi döntés, állásfoglalás, hogy ahhoz képest és annak szellemében legyen az építés ügye a kivitelre alkalmas formában előkészítve. Ez okból tárgyalás alá vette az Elekes Imre internátusi előadó által széleskörű szakismerettel, nagy gondnal és tudással készített s a gimnáziumi szék által már letárgyalt és elfogadott internátusi tervezetet, mely abból az alapgondolatból indul ki, hogy különösen kidomborítandó az internátus családi jellege s nem hagyható figyelmen kívül a m. kir. vall. és közokt.-ügyi miniszter úrnak az internátus eszméjének felvetődésekor kifejezett ama véleménye, hogy ezzel lehetővé tétessék Sárospatakon a középosztály tanuló gyermekeinek modern szellemben való nevelése. A tervezet e kettős elvi szempontra és az ehez fűződő paedagógiai követelményekre lévén felépítve, az internátus létesítését előirányzatba a családi jelleget kidomborító s a magasabb nevelési követelményekkel is számoló pavillon rendszerrel vette. Ehez képest egy pavillon építtetnék 40 tanulóval számolva a magasabb igényű tanulók számára és egy pavillon az olcsóbb elhelyezést kívánóknak 60-as létszám befogadására a követelményeknek megfelelő rendszerrel és gondos részletezéssel.

A bizottság a nagy tanulmányon alapuló tervezetet teljes mértékben méltányolta s annak fáradságos elkészítéséért Elekes Imre internátusi előadónak hálás köszönetét nyilvánította, azonban lelkeszi gondnok ama megnyugtató kijelentése után, hogy a gimn. internátusi építési államsegélyt a miniszterium minden különösebb kikötés nélkül adta s a nyújtott összeg semmiképen nem is elegendő arra, hogy merőben különleges figyelem fordítottassék a magasabb neveltetési igényekhez fűződő szempontokra, elhatározását a legfőbb elvi kérdésekben akként körvonalazta, hogy a gimnáziumi internátust megoldásra egységes tyussal ajánlja, mert bármennyire kívánatos, hogy a református egyháznak olyan magasabb színvonalú internátusai is legyenek, amelyekben a régi nemesi középosztály köréből kikerülő tanuló ifjak igényei is kielégíthetők legyenek, hogy így egyházunk leendő világi vezéreiből a mi internátusainkban nevelkedjenek, azonban erre ezidő szerint anyagi eszközeink merőben elégtelenek s aztán az ilyen elkülönzést sem a főiskola hagyományos demokráciája, sem a mai társadalmi korszellem nem engedi meg. Mindezeknél fogva az egységes tyus mellett oly értelemben foglalt állást, hogy az úgy berendezésével, mint a nevelés modern szellemével, a színvonal állandó fejlesztésével a tanuló ifjak számára mindazt nyújtsa, ami a magasabb családi igényeket is megközelíti és hova-tovább kielégíti, hazafias és vallásos hagyományos szellemével pedig a főiskolát a régi nemesi középosztályok tanuló ifjaira nézve is vonzóvá teszi, akikre nézve fennmarad annak a lehetősége, hogy magasabb díjazás mellett jobb ellátást nyerhetnek a nevelésbeni egységnek és egyöntetűségnek szigorú megőrzése mellett.

Több órai tanácskozás után sem jutott a bizottság megállapodásra abban a tekintetben, hogy vajjon az építkezés a javasolt pavillon-rendszerben valósíttassék-e meg, vagy pedig egységes kivitelben egy épületben, az ú. n. kaszárnya-rendszerrel. Erre nézve bizonyos anyagi számítások megtételét és számbavételét tartotta volna szükségesnek s ennek fogantatása céljából

megfelelő rendelkezést is tett. Végül az internátusi kölcsön felvételének módozataira nézve tartotta kívánatosnak, hogy kéressék fel az egyházkerület, hogy azok megállapítására és általában az építkezéssel kapcsolatos, szükséges intézkedések jóváhagyására hatalmazza fel az egyházkerületi elnökséget. Igazgató-tanács maga részéről az internátusi-bizottság javaslatait indokainál fogva elfogadva, javasolja, hogy a gimn. internátus egységes tyussal, egységes elhelyezéssel létesíttessék s e részben az egyházkerületi közgyűlés részéről mondassék ki az elvi döntés, a további teendők foganatosítására hívassék fel a gimnáziumi szék, a főiskola gazdasági választmánya és igazgató-tanácsa s egyidejűleg hatalmaztassék fel az egyházkerületi elnökség a kölcsönfelvétel módozatainak megállapítására s általában az építkezéssel kapcsolatos, szükséges intézkedések jóváhagyására.

Egyházkerületi közgyűlés maga részéről is úgy a főiskola hagyományos szellemével, mint az élet követelményeivel az egységes típusú internátust tartja meggyezőnek s elfogadva az igazgató-tanács ily szellemű határozatát, állást foglal egyzersmind az egységes kivitel: az ú. n. kaszárnya-rendszer mellett is, mert ezáltal kevesebb költséggel több ifjú számára tud biztosítani az internátusban helyet, ami távolról sem zárja ki azt, hogy modern megépítés, berendezés és nevelés mellett kielégíthetők ne legyenek az ellátásbeli magasabb igények is, ami a főiskolához magasabb igényű családok tanuló fiai számára is utat nyit. Ezen elvi döntéssel módot és alkalmat kíván szolgáltatni a főiskola gimnáziumi székének a tervezet átdolgozására, a paedagógiai szempontok ily értelmű elgondolására és alkalmazására, a gazdasági választmánynak és igazgató-tanácsnak az építési tervrajz és költ-

ségvetés elkészíttetésére, mindazon előkészítő munkálatok megtételére, amelyek az internátus megépítésével összefüggenek; az építés anyagi előfeltételeinek a megteremtése és a szükséges kölcsön elnyerése céljából pedig a következő határozatot hozza:

A tiszáninneri ref. egyházkerület közgyűlése, mint a sárospataki ref. főiskola fenntartó hatósága felhatalmazza a sárospataki ref. főiskola gazdasági választmányi elnökét, hogy az igazgató-tanács ügyvezető elnökének és az egyházkerület elnökségének a jóváhagyása mellett a sárospataki ref. gimn. internátus építése és berendezése céljára négyszázezer pengőig terjedő összegű törlesztéses kötvénykölcsönt esetleg jelzáloglevél-kölcsönt tetszés szerinti intézettől amerikai dollár, vagy angol font sterling értékben 25—35 évi törlesztésre felvehessen s mindazon kötelező jognyilatkozatokat megtehesse, amelyek a kölcsön lebonyolításához szükségesek és a kölcsön biztosítására, amennyiben ez másképen nem volna elnyerhető, vagy egyébként is, ha előnyösnek mutatkozik, a sárospataki ref. főiskola tulajdonát képező ingatlanokra jelzálogi biztosítást nyújthasson és a telekkönyvi bekebelezési engedélyt megadhassa. A tiszáninneri ref. egyházkerület világosan kijelenti, hogy a felleendő kölcsönért a teljes egyetemleges felelősséget a saját vagyonával és jövedelmeivel is biztosítja.

14. Enyedy Andor belmissziói előadó jelenti, hogy a folyó évi tavaszi konventnek kerületünkhöz, kerületünktől a tavaszi közgyűlés 118. sz. határozata alapján az egyházmegyékhez letett 36. sz. jkvi pontjára, az egyke elleni törvényhozási védekezés tárgyában, —

minden egyházmegyéből érkeztek figyelemreméltó javaslatok. Ezek alapján, belmissziói előadó indítványára, egyházkerületi közgyűlés a következő határozatot hozza és terjeszti fel elnökség útján az Egyetemes Konventhez:

Közgyűlés mindenekelőtt Isten előtti megalázkodásában is elhárítja és visszautasítja azt a bizonyos oldalakról mindinkább hangsúlyozott, rosszindulatú beállítást, mintha az egyke kizárólag és különlegesen református társadalmi fekély lenne. Ha ez a beállítás igaz, mikép nyújthatja az egyke iskolapédáját a túlnyomó többségében római katolikus Franciaország? Ez a fekély távolról sem a református keresztyénség szelleméből, hanem egyfelől a múlt századvégi, minden felekezeten mutatózó valláserkölcsi lazaságból és közönyből, az ennek nyomán elhatalmasodott anyagi és élvhajhászó világnézletből; másfelől a szabad és könnyű földhözjutást, a kis emberek boldogulását célzó szociális politikának ama hiányából fakadt, amely szülője lett az egyke két rokon tünetének: a kivándorlásnak és a falusi tömegek nagymérvű elproletárosodának is.

Az egyke elleni védekezés lelki, hitéleti és erkölcsi oldalán, továbbá egyháztagjaink szociális érdekeinek felkarolásában egyházunknak kell megtenni minden lehetőt. A szociális téren azonban szükség van törvényhozási intézkedésekre is. Ezek pedig, egyházkerületünk felfogása szerint állhatnának olyan örökösödési és adóztási törvényekből, amelyek terhelnék a gyermektelen és egygyermekű családokat; támogatnák és kímélnék a sok gyermekkel bírókat s némi anyagi kényszerrel is előmozdítanák a népesedést. Ide jöhetne még a gyermeklétszám szerint hatványo-

zottan növekvő családi pótlék, a gyermeklétszámnak minden téren és viszonylatban, munkaalkalom nyújtásánál, álláshoz juttatásnál, jutalmazásoknál, előléptetéseknél, iskolai és internátusi segélyeknél, kedvezményeknél, anya-csecsemő és szegénygondozásnál egyaránt érvényesülő tekintetbe vétele, méltánylása és a többgyermekes családoknak mindenütt előnyben részesítése. Végül szintén nélkülözhetetlenül hatályos védekezés volna olyan gazdasági és iparfejlesztő politika, amely újszülött gyermekek elhelyezkedését, megélhetését és boldogulását lehetővé tenné; sok-sok magyar gyermek előtt az élet kapuit megnyitná.

15. Folyó évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 84. jkvi számú határozatával felhívta az egyházmegyéket, hogy az országos gyűjtések szabályozása tárgyában terjesszék be véleményes javaslatukat, hogy egyházkerületünk azok alapján megtehesse javaslatát az Egyetemes Konvent folyó évi 242. jkvi számú határozatára. E felhívásra az egyházmegyék a következőkben terjesztették be javasolataikat:

Az abaúji egyházmegye javasolja, hogy a gyűjtők köteleztessenek arra, hogy az egyházmegyék területén megkezdendő gyűjtés előtt az illetékes egyházmegyei esperesnél jelentkezzenek. Az esperes aztán aszerint, amint egyházmegyéje területén vannak a gyűjtők, vagy nincsenek, a gyűjtésre az engedélyt azonnal megadja, vagy pedig a gyűjtés megkezdésének időpontját a jelentkezéstől számított 10—14 nappal későbben engedélyezi, javasolja továbbá, hogy a belügyminisztérium által kiadott gyűjtési engedélyek csak az illető egyháznak saját hívei körében való gyűjtésére vonatkozzanak.

Az alsóborsodi egyházmegye javaslata e tárgyban az, hogy minden más engedély figyelembe-

vétele mellett is egyházi gyűjtések csakis az illetékes püspöki hivatal előzetes engedélye alapján nyerhetnek támogatást az egyházközségekben.

Az alsózempléni egyházmegye javasolja, hogy a jövőben minden egyes országos gyűjtés iránti kérelme, ellátva az illetékes egyházi hatóságok ajánlásával, egy az Egyetemes Konvent által alakítandó központi bizottság elé lenne felterjesztendő, mely az országos gyűjtések ügyét irányítaná és intézné. A kérelemhez mindenkor csatolandó volna a folyamodó egyház költségvetése annak a megállapíthatása végett, hogy az illető egyház mennyi terhet kész vállalni kitűzött célja érdekében. A bizottság aztán csak azon egyházak kérelmének teljesítését hozná javaslatba a belügyminiszter előtt, amelyek legalább 50⁰/₀-os hozzájárulást vállalnának a teherből.

Ez a bizottság megalkotván a maga ügyrendjét, megállapítaná a gyűjtési módozatokat, irányelveket, esetleg felosztaná a gyűjtési területeket s utasításait, intézkedéseit az érdekelt egyházak tartoznának elfogadni.

A felsőborsodi egymázmegye javaslata szerint a gyűjtési engedélyért folyamodó egyházak köteleztessenek kérvényeiket véleményezés végett az esperesi és püspöki hivatalnak bemutatni és az így véleményezett kérvények az Egyetemes Konvent előadójához terjesztessenek fel, aki az összes egyházkerületekből hozzá érkezett kérvényeket a gyűjtés idejének megállapítása szempontjából elbírálja s így teszi át a világi hatósághoz.

A gömör-tornai egyházmegye szerint az egyházkerületek állapítsák meg a kontingenst az egyes egyházak teherbíró képességének arányában az egyházmegyék elbírálása alapján.

Közgyűlésünk az országos gyűjtések szabályozása tárgyában magáévá teszi az alsózempléni egyházmegye javaslatát azzal a megtoldással, hogy az ország területe —

lehetőleg a református lakosság elhelyezkedésének figyelembevételével — gyűjtési körzetekre osztassék fel s az összes egyházi gyűjtések e körzetek közt aránylagosan osztassanak szét.

Javaslatát ebben az értelemben terjeszti fel közgyűlésünk az Egyetemes Konventre.

16. Az alsózempléni egyházmegye, esperesének jelentése alapján egyházunkat s iskolai nevelésügyünket ért sérelemként panaszolja, hogy az ó-csanálosi községi, a szerencsi állami elemi, ugyancsak a szerencsi állami polgári, továbbá a sátoraljaujhelyi állami polgári leány és polgári fiú iskolában, jóllehet ez intézetekben a növendékek tekintélyes száma református vagy egyáltalán nincs református vallású tanerő, vagy a minket megillető arányszámon jóval alúli percentben akad csupán mutatóul egy-két református tanerő, aminek a folyománya pl. az, hogy az egyik sátoraljaujhelyi intézetnél növendékeinket egy izraelita vallású tanárnő vezeti el az istentiszteletre.

Közgyűlésünk ez egyházunkat s iskolai nevelésügyünket ért sérelemről, mint amelyben a vallásfelekezetek közötti egyenlőség s viszonyosság be nem tartását s egyházunk háttérbe szorítását lája, fájdalommal értesül; fölkéri azért az egyetemes konventet a vallás- és közokt. miniszternél aziránti eljárásra, hogy a nevezett intézetknél akár áthelyezések, akár új kinevezések folytán református növendékeink létszámának megfelelő református vallású tanerők alkalmaztassanak.

17. Elnökség felhívására a

közgyűlés a bírósági ülés idejét délután 3 órára tűzi ki, felhíván a bíróság tagjait az ülésen való pontos megjelenésre.

18. Enyedy Andor belmissziói előadó jelenti, hogy a múlt közgyűlés 118. jkvi pontjában elrendelt belmissziói értekezlet október 24-ik napján a kerületi Kálvinszövetség alakuló gyűlésével kapcsolatban megtartott és igen szép sikerrel folyt le. A vasárnapi iskolai megbeszélésen mintegy 60-an, az ifjúsági értekezleten 13 helyről 40-en, a leányegyleti értekezleten szintén 13 helyről mintegy 80-an vettek részt. Vasárnapi iskolai mintatanítást tartottak Tantó János megyaszói lelkész és Tarpay Zsuzsánna mikolci ref. tanítónő. Az ifjúsági munkáról előadást tartott Szabó Zoltán h. theol. tanár, a leányegyleti értekezletet Forgács Gyuláné vezette, de megjelent rajta Viktor Erzsébet, a Keresztyén Leányegyletek nemzeti szövetségének budapesti titkára is.

Közgyűlés a jelentést örömmel veszi tudomásul és a belmissziói értekezlet rendezőinek, előadóinak köszönetét nyilvánítja.

19. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa f. évi szeptember 10.-én tartott ülésének 3. sz. határozatával a legmelegebben örökíti meg a 35 évi tanári működés után a gimnáziumi és közigazgatói székből nyugalombavonuló Csontos József érdemeit, ki kisdíakságától kezdve egész életét a főiskola körében töltötte el s az iskola évszázados tradícióit ifjú lelkébe felszíván, tanári működésével, egész lényével a főiskola tipikus szellemének egyik leghívebb képviselőjévé vált. Élete erejét, tudása teljességét és szíve szeretetét odaadta a főiskola szolgálatának s rendíthetetlen hűségével, puritán jellemével kitörülhetetlenül véste be emlékét tanítványai és kartársai lelkébe. Fokról-fokra haladva, nem válogatva a főiskola érdekében a legkülönbélebb munkák elvégzésében, eljutott a gimnáziumi igazgatóságig s végül érdemei méltó megkoronázásaként a közigazgatói szélig.

Egyházkerületi Közgyűlésünk hálás elismeréssel örökíti meg Csontos Józsefnek a főiskola érdekében kifejtett lelkes és

buzgó munkálkodását. és érdemes szolgálatait, melyeket 35 éves tanári működése alatt soha nem lankadó szeretettel végzett a főiskola és a tanuló ifjúság iránt, s kívánja, hogy az isteni Gondviselés áldja és szentelje meg a hűséges munkás, a jó ember, a szerető kartárs, az atyai érületű tanár és a forró hazaszeretetre buzdító, egész életével és példájával nevelő tanár nyugalmának esztendeit, adjon neki lelki testi erőt és egészséget, hogy sokáig élvezhesse a pihenés derült és boldog éveit szerettei kedves körében!

20. A sárospataki főiskola igazgatótanácsa f. évi sept. 10-én tartott ülésének 9. sz. jegyzőkönyvi határozatával a főiskolai ének- és zenetanári tanszékre B. Szűcs Ferencet, a ceglédi ref. egyház orgonistáját, okleveles tanítóképzőintézeti zenetanárt, aki 30 éves, nős, három és két hónapig teljesített harctéri szolgálatot s 1918. dec. 24-én szerelt le, mint tartalékos hadnagy, 1921. óta a ceglédi ref. egyház orgonistája, 1921-ben megszerezte a középiskolai énektanítói oklevelet, aztán az orsz. zeneművészeti főiskolán bevégezte a zeneszerzési főtanszak harmadik évfolyamát s a hegedűből és orgonából, mint kiegészítő tárgyakból tanulmányait sikeresen bevégezvén, jeles és kitűnő érdemjegyű tanítóképzőintézeti zenetanári oklevelet szerzett s kinek működéséről szolgálati bizonyítványai a legnagyobb elismeréssel szólanak, a meghirdetett állásra rendes tanáruul megválasztásra ajánlja.

Egyházkerületi Közgyűlésünk az igazgatótanács javaslatát elfogadja s B. Szűcs Ferenc okl. tanítóképzőintézeti zenetanárt a főiskolai ének- és zenetanári tanszékre rendes tanáruul megválasztja s jóváhagyólag veszi tudomásul az igazgatótanácsnak azt az intézkedését, hogy nevezettnek egyházkerületi közgyűlésünk utólagos jóvá-

hagyásának reményében állását 1927. okt. 15-én el kellett foglalnia s hogy tanári tevékenységét abban a munkakörben köteles teljesíteni, amelyet a köziskolai szék a főiskolai előljáróság jóváhagyásával megerősítve, számára pontosan körvonalozva megállapít. Közgyűlésünk a főiskolánk legjobb reménységgel megválasztott új munkásának működésére Istennek áldó kegyelmét kéri.

21. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 22. jegyzőkönyvi számú határozatával jelenti, hogy mivel a főgimn. III. osztályába igen sok tanuló jelentkezett, ez évben ez osztály mellett párhuzamos szakaszt állított fel s az ehez feltétlenül szükséges egy tanszéket helyettes tanárral töltötte be.

Egyházkerületi Közgyűlésünk az igazgató-tanács intézkedését jóváhagyólag veszi tudomásul s kívánatosnak tartja nemcsak ennek az egy párhuzamos szakasznak és nemcsak a folyó évre való felállítását, hanem a háború előtti összes párhuzamos osztályok visszaállítását s ezért felkéri a Főtiszt. és Méltóságos Elnökséget, hogy az igazgató-tanács országgyűlési képviselő tagjainak közreműködésével a folyó iskolai évre a most visszaállított egy új tanszék részére, aztán fokozatosan a háború előtt meglévő többi tanszékek részére is, amelyeknek szervezése az államsegélyszerzésben a tanügyi kormány által biztosított s amelyek csak a forradalmi zavarok óta vannak üresedésben, a fizetéskiegészítő államsegélyt kieszközölni kegyeskedjék.

22. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 37. sz. jegyzőkönyvi hatá-

rozatával felterjeszti Elekes Imrének gimn. igazgatóvá történt megválasztatása folytán a főiskolai könyvkereskedés és nyomdafelügyelői tisztéről való lemondását s egyszersmind őszinte háláját és elismerését fejezi ki neki, hogy kitartó, erélyes és bölcs vezetésével e két üzemágot a legnehezebb viszonyok között sikeresen vezette keresztül a megrázkódtatások idejéből a gazdasági megszilárdulás felé, úgy, hogy azok ma már a főiskolának tisztességes jövedelmet tudnak biztosítani.

Egyházkerületi Közgyűlésünk Elekes Imrének gim. igazgatóvá történt megválasztatása folytán a főiskolai könyvkereskedés és nyomdafelügyelői tisztéről való lemondását tudomásul veszi s a főiskola e két fontos üzemágának bölcs, erélyes és sikeres vezetéséért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánítja.

23. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 38. sz. jegyzőkönyvi határozatával jelenti, hogy az Elekes Imre lemondása folytán megüresedett nyomda- és könyvkereskedés felügyelői állásra 1928 január 1-től kezdődő hatállyal Dávid Zoltán gimn. tanárt választotta meg, aki a gazdasági választmánynak és a nyomda-bizottságnak régi kipróbált, avatott tagja s a reá váró feladatok megoldására képességgel és kellő ügyszeretettel is rendelkezik.

Egyházkerületi Közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslata alapján Dávid Zoltán gimn. tanárt a főiskolai nyomda és könyvkereskedés felügyelői állásában 1928 jan. 1-től kezdődő hatállyal megerősíti s működése elé a legjobb reménységgel tekint.

24. A főiskolai igazgató-tanács f. évi szept. 10-én tartott ülésének 41. sz. jegyzőkönyvi határozatával javasolja, hogy 1925—1937. évre a főiskola istvánházi birtokára kötött bérleti szerződés kötelezettségei alól

1927 október 1-től kezdve Ruttkay Gábor, Makay István és Makay Istvánné mentessenek fel, úgy, hogy ez időponttól kezdve a birtok egyedüli bérlője Szabó György legyen, akiért készfizető kezesként özv. Szabó Nándorné felel. A három előlmegevezett bérlőtársnak a bérleti kötelezettség alól való kibocsátása a főiskola kára nélkül teljesíthető, mivel az összes bérleti befektetés a Szabó György és édesanyja özv. Szabó Nándorné tulajdona, a biztosítékot idáig is az képezte és ezen a biztosítékon a Ruttkay Gábor, Makay István és neje kiválása semmit sem változtat.

Egyházkerületi Közgyűlésünk arra való tekintettel, hogy a bérlőtársaknak a kiválása a főiskolára nézve legalább is a személyi biztosíték tekintetében veszteséget jelent, a Ruttkay Gábor, Makay István és Makay Istvánné kibocsátásához csak azon feltétel alatt járul hozzá, ha akár Szabó György, akár a kibocsátást kérő bérlők az eddigi bérleti kaución kívül akár készpénzben, akár a főiskola által elfogadhatónak nyilvánítandó értékpapírban 10.000 (tízezer) P. kauciót tesznek le a főiskola pénztárába.

25. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 42. sz. jegyzőkönyvi határozatával az istvánházi bérlőknek az 1926—7. gazdasági évtől kezdve a hátralévő egész bérleti időre a bérleti díjnak 1918 q. buzáról évi 1400 q. buza bérösszegre való leszállítása iránti kérvényére vonatkozólag javasolja, hogy Istvánházának a haszonbére, épügy, mint az előző bérleti évben, az 1927 okt. 1-től 1928 szept. 30-ig tartó egy bérleti évre 1600 (ezerhatszáz) q. buzára szállíttassék le, tekintettel a bérbeadás óta megváltozott gazdasági helyzetre, továbbá arra, hogy 100 hold az O. F. B. intézkedése folytán kényszerhaszonbérbe adatott ki a bérlők által s az adók és az ártéri járulékok is emelkedtek.

Egyházkerületi közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslatát a felhozott indokok alapján jóváhagyja és elfogadja s a bérleket az igazgató-tanács által javasolt bérleszállítást meghaladó kérelmükkel elutasítja.

26. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 43. sz. jegyzőkönyvi határozatával jelenti, hogy a Bodroghközi Gazdasági Vasút a Sárospatak—Sátoraljaújhely közt épülő új vonalának kiépítése céljából a főiskola sátoraljaújhelyi két darab rétvéből és pedig a sátoraljaújhelyi 705. sz. jegyzőkönyvi betétben 3843. hrsz. alatt felvett rétből 413 négyszögölet, a 3834. hrsz. rétből 66 négyszögölet kisajátítás alá vett, s minthogy a kisajátítást elkerülni nem lehetett, az igazgató-tanács önként egyezett bele, hogy a fent megjelölt terület négyszögölenként 80 fillér áron eladassék s az erre vonatkozó adásvételi szerződést és bekebelezési engedélyt a gazdasági vál. elnök a főiskolát kötelezőleg kiadja.

Egyházkerületi közgyűlésünk az igazgató-tanács határozatát jóváhagyja és megerősíti.

27. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 46. sz. jegyzőkönyvi határozatával jóváhagyás végett felterjeszti a főiskola 1826—7. évi zárszámadását és vagyonszámvetését.

Egyházkerületi közgyűlésünk a főiskola 1926—7. évi zárszámadását és vagyonszámvetését jóváhagyólag veszi tudomásul s Dr. Trócsányi József gazd. vál. elnöknek az ő fáradhatatlan és kiváló értékű munkásságának elismerése mellett, valamint Szűcs István főiskolai ellenőrnek és Szalay Róbert főiskolai pénztárnoknak hűséges kötelességteljesítésük elismerésével az

1926—7. évi számadás terhe alól a szokásos óvás fenntartása mellett a felmentvényt megadja.

28. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 47. sz. jegyzőkönyvi határozatával felterjeszti a főiskola 1927—8. évi költségvetését, mely a közpénztárnál 371.099·09 P szükségletet, s ezzel szemben 347.040·11 P fedezetet, s így 24.059·98 P hiányt; az ösztöndíjpénztárnál 6.139·37 P fedezetet, 5.826·17 P szükségletet s így 313·20 P maradványt; a Mudránypénztárnál 10.198·14 P fedezetet, 13.162·53 P szükségletet s így 2.964·39 P hiányt; a tápintézeti pénztárnál 68.208·11 P szükségletet s ezzel szemben 68.339·29 P fedezetet, s így 101·18 P maradványt tüntet föl.

Egyházkerületi közgyűlésünk az igazgató-tanács javaslata alapján a főiskola 1927—8. évi költségvetését jóváhagyja és megerősíti.

29. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. évi szept. 10-én tartott ülésének 48. sz. jegyzőkönyvi határozatával kéri egyházkerületünket, hogy a Prinsterer-alapítvány kamataként, amely alapítvány békeidőben évente egy teljes tápintézeti ingyenességet (240 aranykorona) biztosított, adjon valamelyes, ha még oly szerény összeget is a főiskolának, hogy legalább az alapító nagy neve fenntartassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az igazgató-tanács kérését kiadja az egyházkerületi pénzügyi választmánynak véleményezés és javaslattétel végett.

30. Egyházkerületünk lelkészképesítő vizsgáló bizottsága betérjeszti a f. évi július hó 30-án és szeptember hó 20—21-én tartott lelkészképesítő vizsgálatokról felvett jegyzőkönyveket a következőkben:

I.

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétetett Sárospatakon, 1927. július 30-án *Béky Zoltán* végzett hittanhallgató segédlelkészi vizsgálata alkalmából.

Jelen vannak: Dókus Ernő főgondnok, Cziáky Endre esperes, mint püspökhelyettes, Janka Károly egyh. ker. papi főjegyző, Bernát Aladár igazgató-tanácsos, Harsányi István theol. tanár, dr. Rácz Lajos theol. ak. igazgató, mint a lelkészvizsgáló bizottság tagjai.

1. Világi elnök szívesen üdvözölve a bizottság megjelent tagjait, jelenti, hogy főtiszt. Püspök urat, mély fájdalmunkra, megrendült egészségi állapota akadályozza abban, hogy mai ülésünkre megjelenhessen, ezért őt, mint hivatalukra legidősebb esperes, Cziáky E. esperes úr fogja helyettesíteni; jelenti, hogy Béky Zoltán végzett hittan-hallgató folyamodványára — a theol. tanári kar javaslatára — főtiszt. Püspök úr megengedte, hogy ő a mai napon rendkívüli I. lelkészi vizsgára állhasson s ennek elvégzésére gyűlt össze ma az egyh. ker. lelkészvizsgáló bizottság; jelenti, hogy a bizottság tagjai szabályszerűen hívták meg.

2. Dr. Rácz Lajos theol. akad. igazgató jelenti, hogy a theol. tanári kar tagjai közül némelyek külföldi tanulmányi úton vannak, másokat — mint Forgács Gyula h. tanárt és dr. Mátyás Ernő r. tanárt — vis major (betegség, gyászeset) tart vissza abban, hogy mai vizsgálatunkon megjelenhessenek, ezért ő Harsányi Istvánt r. tanárt kérte fel a vizsgálaton való helyettesítésükre.

3. Dr. Rácz Lajos theol. igazgató jelenti, hogy a mai rendkívüli I. lelkészképesítő vizsgálatra Béky Zoltán végzett hittanhallgató jelentkezett vizsgatételre; Béky Zoltán minden tanulmányi tekintetben megfelel a követelményeknek, amennyiben a theol. akadémia 8 félévét szabályszerűen elvégezte,

minden kötelezett tárgyból lecolloquált s 1927. június 21-én absolutoriumot nyert; mind a vizsgálati szabályzat által előirt házi és zárthelyi írásbeli dolgozatokat szabályszerű módon elkészítette, idejében benyújtotta s azokat a bíráló szaktanárok elfogadták.

4. Ezután következett a szóbeli vizsgálat s a jelölt egymásután vizsgálatot tesz az ószövetségi írásmagyarazatból, ker. vallástanból, ker. erkölcs-tanból, — végül előadja otthon kidolgozott egyházi beszédét.

5. A vizsgálat eredménye megállapítván, minden tantárgyból, valamint az egyházi szónoklatból és az írásbeli dolgozattól is jeles tanjegyet kapott.

6. A jegyzőkönyv lezáratván, aláíratott.

Kelt Sárospatakon, 1927. július 30-án.

Dókus Ernő
egyh ker főgondnok.

Cziáky Endre
esperes.

Bernáth Aladár Harsányi István Janka Károly
vizsg. biz. tag. theol. tanár biz. tag.

Dr. Rác Lajos
a vizsg bizotts jegyzője

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a sárospataki főiskolában, a tiszánin-neni ref. egyházkerület lelkészsképesítő bizottságá-nak 1927 szept. 20-án tartott ülésében. Jelen van-nak: Dókus Ernő vil. elnök, Cziáky Endre h. lelk. elnök, Janka Károly egyh. ker. lelk. főjegyző, Bernáth Aladár és Farkas Géza vil. képviselők, Marton János, Harsányi István, Forgács Gyula, dr. Trócsányi József, dr. Mátyás Ernő, Szabó Zoltán theol. tanárok. Jegyző: Dr. Rác Lajos theol. igazgató.

1. Dókus Ernő főgondnok, vil. elnök szívesen üdvözli a vizsgáló-bizottság tagjait s miután jelenti,

hogy főtiszt. Püspök úr gyöngélkedése miatt vizsgálatunkon nem jelenhetett meg, fölkéri Cziáky Endre esperes, egyh. küldött urat a lelkészi elnöki szék elfoglalására, — ami megtörténik.

2. Dr. Rácz Lajos theol. igazgató jelenti, hogy a mai I. lelk. vizsgálatra 8 theol. akadémiát végzett ifjú jelentkezett, akik aug. 1-re a házi dolgozatokat beküldték s ő azokat a szaktanároknak megbírálásra kézbesítette; hasonlóképen tegnap, szept. 19-én valamennyi zárthelyi írásbeli dolgozatot készítettek s azokat átadta megbírálás végett a szaktanár úrnak.

3. A szaktanárok sorban jelentést tesznek a benyújtott írásbeli dolgozatokról, Harsányi István a két ószövetségi, dr. Mátyás Ernő a két újszövetségi, Forgács Gyula a 4 dogmatikai dolgozatról, Szabó Zoltán a házi és zárthelyi egyh. beszédekről; előterjesztésük szerint valamennyi dolgozat elfogadható, csupán Nemcsik Endre ószövets. dolgozata érdemel $\frac{3}{4}$ érdemjegyet s így ő e tárgyból szigorított szóbeli vizsgálatot fog tenni.

4. Dr. Rácz Lajos theol. igazgató jelenti, hogy a dogmatikából beérkezett dolgozatokat Forgács Gyula theol. magántanárnak adta ki — a karban történt megállapodás szerint — bírálatra s a főtiszt. bizottság utólagos jóváhagyásával őt kérte fel e tárgyból a szóbeli vizsgálaton való kérdezésre is, mint aki a mult iskolai évben e tárgyat, az előjáróság beleegyezésével, az akadémián előadta. Bizottság, miután köszönetét fejezi ki Forgács Gyulának, hogy sok rendbeli elfoglaltatása mellett is vállalkozott a dogmatika előadására, fölkéri őt, legyen szíves e tárgyból a vizsgálaton kérdezni.

5. Miután a bizottság a szóbeli vizsgálat sorrendjét megállapította, kezdetét vette a szóbeli vizsgálat. Szóbeli vizsgálatot állottak:

1. Bencs Lajos, általános jó osztályzatot nyert
2. Egry László " " " "

3. Főző László általános elégs. osztályzatot nyert			
4. Horkay László	„ jeles	„	„
5. Hörcsik Lajos	„ jó	„	„
6. Karászi Dezső	„ jeles	„	„
7. Király Zoltán	„ jeles	„	„
8. Nemcsik Endre	1 tárgyból javít.		

6. Az eredmény a vizsgázók előtt kihirdettet-
vén, a jegyzőkönyv lezárattott.

Sárospatak, 1927 szept. 20.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok,
a bizottság világi elnöke.

Cziáky Endre
esperes,
püspök helyett.

Dr. Rácz Lajos
a vizsg. bizotts. jegyzője

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvéttetett a tiszáninneri ref. egyházkerület II. lelkészsképesítő vizsgálati bizottságának Sárospatakon 1927. évi szeptember hó 21-én tartott II. lelkészsképesítő szóbeli vizsgálata alkalmával.

Jelen voltak: Cziáky Endre esperes, mint püspökhelyettes és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt: Bernáth Aladár v. bizotts. tag, dr. Rácz Lajos, Marton János, Harsányi István, Mátyás Ernő, dr. Trócsányi József és Szabó Zoltán theol. akadémiai tanárok, Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző, lelk. kép. biz. tag, utóbbi ügyis, mint jegyzőkönyvvezető.

1. Elnöklő Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok szívélyesen üdvözölve a lelkészsképesítő bizott-

ság tagjait, mély sajnálattal jelenti, hogy a bizottság lelkészi elnöke, dr. Révész Kálmán püspök úr, testi gyöngesége által akadályoztatva nem jelenhetett meg, felkéri a társelnöki szék elfoglalására Cziáky Endre esperest, mint püspökhelyettest, egyidejűleg a lelkészképesítő vizsgálat nevében is gyöngélkedő Püspök urunk iránt legmelegebb részvételét nyilvánítva a vele való mielőbbi együttműködés reményében

a gyűlést megnyitja.

2. Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző előadja, hogy a mai napra meghirdetett II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálatra összesen 6-an jelentkeztek, ú. m. Kocsis Sándor, Mikes Géza, Nagy Sándor, Németh Károly, Ujszászy Kálmán és Vacszy István, akik kitűzött házi írásbeli dolgozataikat a megszabott időre betérjesztették s a tegnapi nap folyamán délelőtt 8 órától kezdve az ő ellenőrzése alatt zárthelyi írásbeli dolgozatot készítettek: „A lelkipásztor segítői és segédeszközei a lelkigondozásban“ c. tétel felett.

Az írásbeli zárthelyi dolgozat írása előtt be kérte a vizsgálatot tevők okmányait, melyekből megállapította, hogy Kocsis Sándor, Mikes Géza, Nagy Sándor és Németh Károly szolgálati bizonyítványaiából kitűnik, hogy az E. T. II. t.-c. 63. §-a által az I. és II. lelkészképesítő vizsgálat között megszabott minimális két évet segédlelkészi szolgálatban töltötték el; Ujszászy Kálmán pedig azt igazolta, hogy újszövetséget és egyháztörténelmet hallgatott a glasgowi egyetemen; Vacszy István viszont püspöki engedélyt mutatott fel, mely szerint hadi katonai szolgálatára s abból származó idővesztéseire való figyelemmel előző példák alapján az I. lelkészképesítő vizsgálat elteltével egy év múltán bocsáttatik II. lelkészképesítő vizsgálatra. Ehez képest e részben vizsgájuk letételére nézve senkire nézve nem forog fenn törvényes akadály.

A szaktanár urak terjesztik elő ezután véleményüket az általuk megbírált házi és zárthelyi írásbeli dolgozatokról, mely szerint e részben minden vizsgázandó a követelményeknek megfelelő

dolgozatot írt s ennek alapján a szóbeli vizsgálat kezdetét vette s ahhoz képest az egyes vizsgázókra nézve megállapított a vizsgálat következő eredménye:

Sor-szám	A vizsgázó neve	A vizsga tárgyai					Általános osztályzat
		Gyakorlati theologia	Egyházjog	Magy prot egyház-történelem	Gyakorlati biblia-magyarázat	Írásbeli dolgozat	
1.	Kocsis Sándor	jó	jó	jó	jó	jó	jó
2.	Mikes Géza	elégséges	elégséges	jó	elégséges	elégséges	elégséges
3.	Nagy Sándor	jeles	jó	jeles	jeles	jeles	jeles
4.	Németh Károly	jó	elégséges	elégséges	jó	jó	elégséges
5.	Ujzászy Kálmán	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles	jeles
5.	Vacszy István	jó	jó	jó	jó	jó	jó

A vizsgálat befejeztetvén, bizottság elhatározza, hogy a vizsgálatról felvett jegyzőkönyv a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez tudomásul vétel céljából felterjesztetik. Az ifjak előtt a megállapított vizsgálati eredmények kihirdettetvén, atyai intelmek és lelkes buzdító szavak kíséretében II. lelkészképesítő vizsgálataik letételéről szóló okmányaik kezeikhez adattak.

Lelkeszi főjegyzőnek úgy az elnökség gondos és figyelmes vizsgálata miatt, mint a szaktanárok fáradhatatlan munkásságáért mondott köszönete után elnökség a vizsgálatot bezárja.

Kmf.

Dókus Ernő
egyházkerületi főgondnok,
világi elnök.

Cziáky Endre
püspök helyettes,
lelkészi elnök.

Janka Károly
egyházkerületi lelkészi főjegyző,
jegyzőkönyvvezető.

Egyházkerületi közgyűlésünk a lelkészképesítő vizsgálatokról szóló jegyzőkönyvi jelentéseket tudomásul veszi.

31. Olvastatik egyházkerületünk theol. akadémiai magántanári vizsgáló bizottságának Sárospatakon, 1927 szeptember hó 22-én felvett jegyzőkönyve, amely szerint a jelzett napon ifj. Dr. Szabó Aladár, gödöllői lelkész az egyházkerületi elnökségtől nyert engedély alapján theol. magántanári vizsgálatot tett. A jegyzőkönyv szerint a vizsgálat teljes szabályszerűséggel folyt le. A bizottság ifj. Dr. Szabó Aladárt Szikszai György élete és irodalmi munkássága c. irodalmi értékű dolgozata és sikerült szóbeli vizsgálata alapján, miután vizsgázó a tanárok és ifjuság előtt magántanári próba-előadását is megtartotta, — az egyháztörténeti szakcsoportból képesített theol. akad. magántanárnak nyil-

vánította s erről neki a theol. akadémiai magántanári oklevelet kiadta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ifj. Dr. Szabó Aladár gödöllői lelkész theol. akadémiai magántanári vizsgálatáról szóló jelentést tudomásul veszi; a képesített theol. akadémiai magántanárt vizsgálata alkalmából a legszivesebben üdvözli, életére és további munkájára kegyelmes Istenünk áldását kéri és a vizsgálatról jelentést tesz az Egyetemes Konventnek.

31/a. A Sárospataki Főiskolai Énekkar alapszabályainak módosítását kéri az egyházkerületi közgyűléstől, tekintettel arra a körülményre, hogy az Énekkar tagjai ezidőszerint csak akad. hallgatók lehetnek s így az Énekkar tisztán akadémiai egyesület. Módosíttatni akarja alapszabályainak 2. §-át és a 6. §. 5. pontját.

A 2. §. szövege ez:

„Az Énekkar felett a felügyeleti jogot a köziskolai szék gyakorolja.“

A 6. §. 5. pontjának szövege ez:

„Az Énekkar szereplésére, helyben és vidéken a köziskolai széktől, illetőleg a közigazgatótól engedélyt kér, s a szereplő tagok névsorát a közigazgatóhoz előterjeszti.“

A módosított szöveg lenne:

2. §. Az Énekkar felett a felügyeleti jogot az akadémiai szék gyakorolja.

6. §. 5. pontja: Az Énekkar szereplésére, helyben és vidéken az akadémiai széktől, illetőleg a theol. akadémiai igazgatótól engedélyt kér, s a szereplő tagok névsorát az akadémiai igazgatóhoz előterjeszti.

A theol. kar 1927 okt. hó 18-án, az igazgató-tanács 1927 okt. hó 24-én tartott üléséből a kérelem teljesítését ajánlja az egyházkerületi közgyűlésnek.

Egyházkerületi közgyűlés a Sárospataki Főiskolai Énekkar alapszabálymó-

dosítás iránti kérelmét a theol. kar és igazgató-tanács javaslata alapján teljesíti, s a beterjesztett módosított szöveget hozzájárulásával megerősíti.

32. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti megerősítés végett a bodrogkeresztúri ref. egyház újonnan kiállított, módosított lelkészi és énekvezéri díjleveleit. A módosítás a nevezett egyházmegye presbiteriumában az egyházmegye esperese elnöklése mellett megtartott ülésében vitetett keresztül, illetve határoztatott el s bár ennek folytán az új énekvezéri javadalom felállítása, illetve létesítése folytán a lelkészi javadalom térmértékben csonkúlást mutat, azonban ezt pótolni alkalmas a lelkészi javadalmi ingatlanok gazdaságosabb elhelyezkedése.

Egyházkerületi közgyűlés a szabályszerű egyházhatósági határozatok eredményét képező ezeket a díjleveleket megerősíti, figyelmezteti azonban a felterjesztő egyházat, hogy amennyiben a javadalmak és javadalmasok megváltozása folytán a telekkönyvek rendbehozatala, illetve módosítása is szükségesnek mutatkoznék, erről esetleg az egyházmegye ügyészének javaslata alapján mielőbb gondoskodják.

A felterjesztett és megerősített díjlevelek 1—1 példányát saját irattára részére visszatartja, míg a többi példányokat szabályszerű eljárás végett az egyházmegye espereséhez visszaküldi.

33. Az alsózempléni egyházmegye a saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a gróf Nemes Jánosné szül. Bethlen Polixena, grófnő, báró Huszár Pálné sz. gróf Nemes Polixena, gróf Nemes Sarolta, gróf Nemes János és gróf Nemes András kunszentmiklósi lakosok, mint ajándékozók és a bodrogkeresztúri ref. egyház, mint megajándékozott

között 1927. május hó 5-án és 20-án létrejött ajándékozási szerződést, amelyben a kegyes szívű ajándékozók a nevezett egyháznak ajándékozzák a bodrogkeresztúri 20. sz. tjkvi betétben 32. hrsz. a. felvett ingatlanból (Belsőség) őket megillető jutalékokat.

Egyházkerületi közgyűlés ezt az ajándékozási szerződést a nemesszívű ajándékozók iránti köszönetének kinyilvánítása mellett jóváhagyja, egyben maga részéről is utasítja a megajándékozott egyház előjáróságát, hogy az ajándék tárgyát képező ingatlanon fennálló terhek törlésének mielőbbi keresztűlvitele tárgyában alkalmas módon sürgősen intézkedjék.

34. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a borsodi ref. egyház, mint eladó és Vadászy Dániel egyházgondnok, borsodi lakos között az egyház tulajdonát képező, a borsodi 120. sz. tjkvben felvett 4. kat. hold 111 □-ölet kitevő, ezidő szerint legelőnek használat ingatlanra vonatkozóan a nyilvános árverésen elért 1350 P vételárban kötött adásvételi szerződést. Az egyházi törzsvagyont képező ennek a területnek az eladását az teszi indokolttá, hogy az egyház ezen legelőnek használt, azonban jelenben eltüskésedése és elbokrosodása miatt arra alkalmatlan területet sem házi kezelés, sem bérbeadás útján hasznosítani nem képes s azért számottevő vételárt ért el.

Egyházkerületi közgyűlés a borsodi egyház és Vadászy Dániel között létrejött 1927. augusztus hó 16. napján kelt okiratban foglalt ezt az adásvételi szerződést már a felterjesztő egyházmegye által is kiemelt, azzal a meghagyással hagyja jóvá, hogy az egyház a törzsvagyont képező ezt a vételárat ebben a jellegben gyümölcsözően tőkésíteni s azért megfelelő időben törzs-

vagyonként újabb ingatlant venni tartozik. Az egyházmegyei hatóság évenként ellenőrzi e meghagyás teljesítését.

35. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a felsőkelecsényi egyház és Andó János felsőkelecsényi lakos között Felsőkelecsényben 1926. december hó 30. napján létrejött csereszerződést, amelyben az egyház az ügynevezett Szakáll hegyen levő összesen 383 □-öl területű ingatlanát cserébe adja Andó Jánosnak ugyan ezen hegyen fekvő 380 □-öl területű ingatlanáért. A cserét az egyház szempontjából az indokolja, hogy ingatlanai ekként egységesebb birtoktestet alkotnak.

Egyházkerületi közgyűlés az egyház indokolt érdekét szolgáló a törvényszerű formák között elhatározott, ezt a csere-szerződést jóváhagyja.

36. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a nagyrozvági ref. egyház, mint eladó és a jelentkező vevő között az egyháznak ún. Tagi dülőben fekvő két hold ingatlan birtokára vonatkozóan létesítendő adásvételi ügyletre vonatkozó törvényszerűen létrejött egyházközségi határozatot, mely ingatlant az egyház saját folyó jövedelméből annak az elértéktelenedéstől való megóvása céljából 1920-ban szerzett. Az ingatlan értékesítését a lelkeszi lak melléképületeinek újjáépítése teszi szükségessé, amelyre az egyháznak más fedezete nincs.

Egyházkerületi közgyűlésünk a nagyrozvági egyház törvényszerűen létrejött elhatározását tudomásul veszi.

37. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a sátoraljaújhelyi ref. egyházközség, mint vevő és Herceg Windischgrätz Lajosné, mint eladó között 1926

október hó 9-én kb. 151 hold (1200 □-ölnyi) sárospataki határbeli külíngatlan adásvétele, másrészt ezen utóbbi vétel lehetővé tétele, illetve a vételár kifizethetése végett nevezett egyház, mint eladó és Kubasevics Lajos és neje, mint vevők között 1927 február hó 8-án, úgyszinté a nevezett egyház, mint eladó és Szabó János és neje, mint vevők között 1927 március hóban az egyház 400, illetve 131 négyszögöl területű belíngatlanaira létrejött eredeti adásvételi szerződéseket és vázrajzokat.

Egyházkerületi közgyűlés a beterjesztett nevezett egyház nyilvánvaló érdekét, sőt nagyon örvendetes vagyoni gyarapodását szolgáló eseteket, az adásvételi szerződéseket a virágzó egyház alapjai megerősödése felett érzett örömeinek kifejezésével jóváhagyja.

38. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán jóváhagyás végett felterjeszti a tállyai ref. egyház Lakatos László és neje között Debrecenben 1927 augusztus hó 27-ik napján 2420 □-öl egyenlő nagyságú belterületre vonatkozó, az érdekelt belíngatlanok célszerűbb kialakítását célzó csereszerződést.

Egyházkerületi közgyűlés a tállyai ref. egyház, Lakatos László és neje között Debrecenben 1927 augusztus hó 27-én kötött csereszerződést jóváhagyja a már az egyházmegye által is kijelelt azzal a kötelezettséggel, hogy a tállyai ref. egyház vezetőinek anyagi felelőssége mellett a jóváhagyott csereszerződéseket Lakatos László és nejének mindaddig ki nem adhatja, illetve a cserét telekkönyvileg keresztül nem vezetheti, amíg az utóbbi által cserébeadni kívánt részleteken még jelenben is nyugvó teher teljesen törölve nem lesz.

39. Molnár Béla varbói segédlelkész, aki második lelkészképesítő vizsgálatának letételét több ízben sikertelenül kísérelte meg, hogy a segédlelkészi hivatal viselésére jogosító okirata az E. T. II. t.-c. 68. §-a értelmében hatályát ne veszítse, azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy segédlelkészi jogosítványa 1928 szeptember 30-ig hosszabbíttassék meg, amikor is újból II. lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezhetnék.

Közyűlésünk folyamodó kérelmének azt a részét, hogy segédlelkészi működését 1928 szeptember 30-ig tovább folytathassa — tekintettel kifogástalan segédlelkészi működésére s harctereken szerzett érdemeire — kivételes kegyelemből teljesíti, vizsgálat iránti kérelmével azonban az Egyetemes Konventhez utasítja.

40. Az egyes egyházmegyékből a következő lelkész-, tanító- és tisztviselő választások jelentettek be:

a) az alsóborsodi egyházmegyében általános tisztújítás során megválasztott újból a régi tisztviselői kar;

b) az alsözempléni egyházmegyében lelkészekül: Tiszalucra Sütő Kálmán, Megyaszóra Tantó János, Erdőbényére Makó Dezső, Vámosujfaluba Nagy Sándor Béla, Taktaharkányba Veres Imre; tanítókul Bodrogolasziba Kertész Sándor, Semjénbe Dudás István, Cigándra Temesvári Ferenc;

c) a felsőborsodi egyházmegyében papi tanácsbíróul Bartha Gyula sajókazai lelkész, lelkészül Mályinkára Molnár Pál, tanítókul Borsodra Vajda István, Damakra Dankó Lajos, Zilizre Bakó István, Bánhorvára Tóth József, Felsőnyárádra dr. Händzsel Zsigmond, Disznóshorvára Smóling Gábor, Parasznyára Dely Illés választattak meg.

Közyűlésünk mindeme választásokat tudomásul veszi s nevezettek működésére a nagykegyelmű Isten gazdag áldását kéri.

41. Az abaúji egyházmegye 1927 szept. 15-én Szikszón tartott közgyűlése 10. sz. jegyzőkönyvi határozatával teljesítette az alsócécei egyház azon kérelmét, hogy az évenkénti 6 úrvacsora a társasviszonyban levő két gyülekezetben 3 ízben Felsőcécén, 3 ízben Alsócécén osztassék ki. A kérelem teljesítéséhez nevezetesen a társegyházak presbiteriuma hozzájárult, de a felsőcécei egyházközségi közgyűlés azt elvetette. Az abaúji egyházmegye határozata meghozatalánál tekintettel volt az illetékes presbiterium egyhangú határozatára, továbbá arra, hogy az alsócéceik a lelkeszi és tanítói fizetéshez ugyanolyan arányban járulnak hozzá, mint a felsőcéceik, főleg pedig arra, hogy Felső- és Alsócéce tulajdonképpen egy egyház, mert hiszen egy közös presbiteriumuk van. Az abaúji egyházmegye e határozata ellen Gecsey András és Nagy József felsőcécei egyháztagok azon kérelemmel fordultak az egyházkerületi közgyűléshez, hogy az úrvacsoraosztásra nézve az eddigi, az „ősi“ gyakorlat tartassék fenn, mert az alsócécei egyházközség kérelmének teljesítése jogfosztást jelent a felsőcécei egyházközségre nézve.

Egyházkerületi közgyűlésünk nem hagyja jóvá az abaúji egyházmegye vonatkozó határozatait, de nem helyesli a felmerült kérdés megoldására nézve a Gecsey András és Nagy József felsőcécei egyháztagok kérvényében kifejezésre jutott álláspontot sem, hanem az alsócécei egyházközség kérelmére nézve azt rendeli el egyházkerületi közgyűlésünk, hogy az úrvacsora ezentúl mind Felső-, mind Alsócécén mind a hat alkalommal kiosztassék, hogy mind a két gyülekezet minden bevett alkalommal részesülhessen egyházunk e szentségében. Az ú. n. sátoros ünnepek első napján Felsőcécén, második napján Alsócécén legyen az úrvacsoraosztás, a másik 3 úrvacsoraosztásnál pedig előbb Alsócécén, a rákövetkező héten pe-

dig Felsőcécén osztassék ki a szent vacsora. Ilyen módon mindkét gyülekezet minden alkalommal élhet az uri szent vacsorával és Felsőcécé teljes joga és történeti elsőse is megőrizve marad.

42. Olvastatik az alsóborsodi egyházmegye 1927 okt. hó 12-én tartott közgyűlésének 12. sz. jegyzőkönyvi pontja:

„A magyar munkásság evangéliumi pásztorolása és sociális problémáinak megoldása a református egyház egyik legsürgősebb feladatai közé tartozik. Az időknek teljessége elérkezett és a lelkek nagy sokasága várja a hamisítatlan evangélium tápláló erejét. Ha elmulasztanók az igazi lelki eledel szétosztását: pótszereket vesznek magukhoz a vágyakozó lelkek, melyeket erősen kínálgatnak is hitéletünk ellenségei. Egyházmegyénk feliratban készül fordulni a főtiszt. egyházkerület útján a főtiszt. Egyetemes Konventhez, kérve, hogy rendeletileg intézkedjék arról, hogy a magyar munkásság belmissziója meginduljon haladék nélkül minden irányban. Zendüljön meg a trombita határozott zengéssel, magas helyekről messze és szélesen hangzóan, hogy a munkás lelkek meghallják, megértsék azt, hogy a ref. egyház lelki éhségüket akarja is, tudja is kielégíteni és sociális helyzetüknek megoldásában az evangéliumi erővel készséggel áll segítségükre.“

Egyházkerületi közgyűlésünk az alsóborsodi egyházmegye javaslatát, amely a munkásság körében végzendő belmissziói munka elrendelésének és egyetemes, részletes szabályozásának kimondását óhajtja, pártolólág terjeszti fel az Egyetemes Konventhez.

43. Az alsóborsodi egyházmegye, lelkészértekezletének javaslatára, az iránti közbenjárásra kéri egyház-

kerületünket, hogy a Sárospataki Ref. Lapok vállalata esetleg anyagi áldozatok árán is olyan helyzetbe juttassák, hogy a lap terjedelme lehetővé tegye egyes közérdekű felolvasások, vagy értekezések teljes egészében való közlését is.

Közgyűlésünk, mielőtt ez ügyben érdemlegesen határozná, felhívja a Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségét, hogy a lap ívterjedelmének esetleges megnagyobbítása s az azzal járó költségtöbblet mikénti fedezése tárgyában adjon javaslatot a főtiszt. Püspök úrhoz.

44. Az alsóborsodi egyházmegye felterjeszti a mezőkövesdi egyházközség aziránti kérelmét, hogy részére, ahol a különböző iskolákban mintegy 100 református növendék vallástanításáról kell gondoskodni s a hivatalnokokból és munkásokból álló egyházközség a maga szegénysége miatt erre képtelen, önálló hitoktatói állás rendszeresíttessék s ez állás költségeinek fedezésére kéressék fel a vallás- és közokt. miniszterium.

Közgyűlésünk a mezőkövesdi egyházközség kérelmét a valláserkölcsei oktatásnak a különböző iskolákban való végeztetése iránt, amely munkát nemcsak egyházi, hanem fontos állami feladatnak is tekint, a legmelegebb ajánlással terjeszti fel az Egyetemes Konventre, illetve ennek útján a vallás- és közokt. miniszterhez.

45. Az alsóborsodi egyházmegye betérjeszti esperesének az Egyetemes Konventhez intézett beadványát Mezőkeresztes, Mezőcsát és Diósgyőr egyházközségeknek pótlólag állandó káplántartó helyekül való felvétele tárgyában, közölvén, hogy Mezőkeresztes és Mezőcsát a múlt évben betérjesztett egyházmegyei névsorból elírás folytán maradt ki, mindkettő népes, nagygyülekezet, eddig is állandó káplántartó helyek voltak;

ügyszintén felveendőnek javasolja Diósgyőrt, mint szintén népes, nagy gyülekezetet, amely gyár- és bányatelepe s szórványa miatt intenzív lelkipásztori munkát igényel.

Közgyűlésünk Mezőkeresztesnek, Mezőcsátnak és Diósgyőrnek, mint népes, nagy gyülekezeteknek, az állandó káplántartásra igényjogosultságát megállapítja s az állandó káplántartó helyek közé pótlólag leendő felvételre az Egyetemes Konventet felkéri.

46. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti megerősítés végett Cseh József miskolci ref. önálló hitoktató részére a miskolci ref. egyház által kiállított díjlevelet, amelyben a nevezett egyház felelősséget vállal nevezett hitoktató évi javadalmáért az esetben, ha a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úr, aki ezen állás javadalmazását magára vállalta, ezen hitoktató lelkész fizetésének a kiutalását megtagadná.

Egyházkerületi közgyűlés a miskolci egyházközség által kiállított, — az említett kötelezettséget tartalmazó ezt a díjlevelet megerősíti, azt záradékkal el látja, 1 példányt belőle saját irattára részére visszatart, a többi szabályszerű eljárás végett nevezett egyházmegye esperesének visszaküldi.

47/a. Olvastatott az egyházkerületi középiskolai előadónak a sárospataki ref. gimnáziumban 1927 március 27—31. napjain végzett hivatalos látogatásáról a Középiskolai Tanügyi Bizottság útján felterjesztett jelentése, mely kiterjeszkedik az iskolai élet minden mozzanatára s végeredményként megállapítja, hogy a tanári kar a maga egészében ez évben is lelkiismeretes, buzgó, odaadó munkásságot fejtett ki s ennek folytán az intézet tanulmányi színvonala ugyanolyan, mint az előző években.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést örömmel veszi tudomásul és a tanári karnak buzgó működéséért elismerését fejezi ki.

47/b. Olvastatott az egyházkerületi középiskolai előadónak a miskolci ref. reálgimnáziumban 1927 május 20—23. napjain végzett látogatásáról a Középiskolai Tanügyi Bizottság útján felterjesztett jelentése, mely az iskola életének mindennemű megnyilvánulásáról részletesen beszámol s megállapítja, hogy a tanári kar ez évben is lelkes, buzgó, odaadó munkát végzett s hogy az intézet tanulmányi állapota megnyugtató.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést örömmel veszi tudomásul s a tanári karnak buzgó működéséért elismerését fejezi ki.

47/c. Olvastatott Elekes Imrének, a miskolci ref. leánygimnázium meglátogatására Főtiszt. Püspök úr által kiküldött egyházkerületi megbizottnak, az intézetben 1927. április 6—9. napjain végzett látogatásáról a Középiskolai Tanügyi Bizottság útján felterjesztett jelentése, mely az iskola életének minden mozzanatára kiterjed s elismeréssel emlékezik meg az egész tanártestület nagy, lelkes, odaadó munkásságáról s az eredmény, ha némely tárgyban csak megnyugtató, igen soknál kiváló és örvendetes, de a szándék, a jóakarat, az intézet jóhírnevét öregbíteni vágyó törekvés, a tanári kar minden egyes tagjánál imponálóan tiszteletreméltó.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a jelentést örömmel veszi tudomásul s a tanári karnak lelkes, buzgó működéséért köszönetét fejezi ki.

47/d. Olvastatott a miskolci ref. reálgimnázium igazgatójának a tanári karban beállott személyi változásokról a Középiskolai Tanügyi Bizottság útján felter-

jesztett jelentése, mely szerint a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr az államsegélyszerződés alapján az ő kinevezése alá eső két tanszéken a múlt iskolai évben helyettes tanárként működő Bán Kamillt és Szabó Józsefet 1927. július 1-től kezdődő hatállyal rendes tanárokká nevezte ki; az egyik megüresedett helyettestanári tanszékre pedig az intézet igazgató-tanácsa dr. Kiss Kálmán okleveles tanárjelöltet alkalmazta helyettestanárul.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a felterjesztett jelentést tudomásul veszi s az intézet két véglegesített munkását e minőségükben örömmel üdvözli s működésükre Istennek áldó kegyelmét kéri.

47/e. Olvastatott a miskolci ref. reálgimnázium igazgatójának a Középiskolai Tanügyi Bizottság útján felterjesztett jelentése az 1927/8. iskolai évi beíratások eredményéről, mely szerint az I. osztályba 108, a II. o-ba 93, a III. o-ba 84, a IV. o-ba 65, az V. o-ba 58, a VI. o-ba 58, VII. o-ba 40, a VIII. o-ba 33, összesen 539 rendes tanuló és 13 magántanuló vétetett föl. A tanulók felekezeti megoszlása a következő: ref. 369 (66·9%), ág. hitv. ev. 43 (7·8%), róm. kath. 48 (8·7%), gör. kath. 5 (0·9%), izr. 84 (15·2%), egyéb vallású 3 (0·5%). A beírt rendes tanulók száma a múlt évi összes felvett tanulóknál 6-tal több; hasonlóan jelentékenyen emelkedett a ref. vallású tanulók száma is 31-gyel s a ref. vallású tanulók arányszáma 65·1%-ról 66·9%-ra emelkedett.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a beíratás eredményéről: a tanulók létszámának és a ref. vallású tanulók létszámának és arányszámának emelkedéséről örömmel vesz tudomást.

47/f. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa folyó évi okt. 14-iki üléséből jelenti, hogy az intézetbe 480 rendes tanuló iratkozott be, 21-gyel több az

előző évinél. A tanulók megoszlása osztályonként a következő: I./a. 41, I./b. 40, II./a. 42, II./b. 40, III./a. 41, III./b. 37, IV./a. 48, IV./b. 46, V. 51, VI. 42, VII. 24, VIII. 28. A növendékek felekezetei szerint így oszlanak meg: református 227, 15-tel több, mint a múlt évben, az összes létszámnak 47.39%-a (az arányszám 1.1%-kal emelkedett); ág. hitv. ev. 43 (8.98%); unitárius 1 (0.21%); róm. kath. 111 (23.17%); gör. kath. 4 (0.84%); izraelita 93 (19.41%).

Egyházkerületi Közgyűlésünk a Középisk. Tanügyi Bizottság javaslatára örömmel veszi tudomásul úgy a tanulók létszámának, mint a ref. vallású növendékek létszámának és arányszámának emelkedését.

47/g. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa ugyanazon üléséből jelenti, hogy a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1927. évi 1889. eln. sz. rendeletével kiadott új leányközépiszkolai tanterv életbeléptetését ez évben az I. osztályban megkezdte s mivel az új tanterv a női kézimunkát nem vette fel a leányközépiszkola tantárgyai közé, tekintettel a női kézimunkának a leánynevelés terén való rendkívüli fontosságára e tárgyat heti 1—1 órán rendkívüli tárgyként taníttatja s arra a növendékek csaknem kivétel nélkül jelentkeztek.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a Középiszk. Tanügyi Bizottság javaslatára a jelentést jóváhagyólag veszi tudomásul.

47/h. A miskolci ref. leánygimnázium igazgató-tanácsa ugyanazon üléséből jelenti, hogy az iskola 1925/6. évi számadásait, amelyek 914,050.246 K bevétellel és ugyanolyan összegű kiadással zárattak le, továbbá az internátus 1925/6. évi számadását, mely 572,375.121 K bevétellel, 560,919.350 K kiadással és így 11,455.771 K maradvánnyal záratott le, átvizsgálta, helyeseknek találta és a számadásra kötelezetteknek a felmentvényt a számadás terhe alól megadta. Jelenti továbbá, hogy

az 1926/7. évi számadások még azért nem voltak lezárhatók, mivel 3 növendéknek még internátusi díjhátraléka van, de e számadások is teljesen megnyugtató eredménnyel fognak lezáródni.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a Középiszkolai Tanügyi Bizottság javaslatára a jelentést megnyugvással veszi tudomásul.

47/i. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa ugyanazon üléséből a Középiszk. Tanügyi Bizottság útján felterjeszti az intézet 1927/8. évi költségelőirányzatát, mely szerint az intézet személyi kiadásai 24.000, dologi kiadásai 36.450, összes kiadásai 60.450 pengőre vannak előirányozva s ugyanekkora összegű fedezettel.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a felterjesztett költségelőirányzatot jóváhagyólag veszi tudomásul.

47/k. A miskolci ref. leánygimnázium igazgatótanácsa ugyanazon üléséből jelenti, hogy mivel az intézet igazgatója hivatalos kiküldetései miatt sokszor hosszabb időre is kénytelen távol lenni, szükségesnek látta az állami és több ref. középiskola példájára, egy állandó igazgatóhelyettesi intézmény felállítását, hogy annak betöltője az igazgató távollétében úgy a repraesentativ, mint az adminisztratív igazgatói teendőket zavartalanul végezze. Az állás betöltőjének 500 P tiszteletdíjat állapított meg s arra a tanári kar és az igazgató egyértelmű javaslatára Tóth Irén tanárnőt választotta meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a Középiszkolai Tanügyi Bizottság javaslatára az igazgatóhelyettesi intézmény felállítását jóváhagyólag veszi tudomásul s az erre megválasztott Tóth Irén tanárnőt e megbízatásában megerősíti és működésére Istennek minden áldását kívánja.

48/a. Olvastatott az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság jegyzőkönyve, melynek alapján bizottság a következő javaslatokat terjeszti közgyűlésünk elé:

a) Az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság elismeréssel és köszönettel adózik Danyi Józsefnek, a bizottság volt lelkes elnökének odaadással és szeretettel teljesített elnöki munkásságáért s erről őt jegyzőkönyvi kivonatban értesíti.

Közgyűlésünk a bizottság elismeréséhez és köszönetnyilvánításához készséggel csatlakozik s Danyi Józsefnek, mint a népiskolai tanügyi bizottság volt elnökének érdemeit jegyzőkönyvében örökíti meg.

48 b. Ugyanaz a bizottság magáévá tette s kerületi közgyűlésünk elé terjeszti a felsőborsodi egyházmegyének következő indítványait:

- a) a kántori javadalom a tanítóitól választásuk el;
- b) az arcképes igazolvány tanítóink részére úgy állíttassék ki, mint az állami tanítóké;
- c) tanítóink betegsegélyben részesüljenek;
- d) a hadviselt tanítók hadipótlékot kapjanak.

Egyházkerületi közgyűlés a múltban tett lépések sikertelensége után is — az osztó igazság és egyenlő elbánás elve alapján — egy pillanatra sem akarva hallgatásával a belenyugvás látszatát kelteni, újra megkeresi az Egyetemes Konventet, hogy tanítóink sérelmeinek orvoslására illetékes helyen a szükséges lépéseket tegye meg mindaddig, amíg az egyenlő elbánás elve mellett jogos igényeik kielégítést nyernek s a méltatlan mellőzés érzése szívökből kitörlődik.

48/c. Ugyanaz a bizottság jelenti, hogy az abaúji, alsóborsodi, alsózempléni és gömörternai egyházmegyékben fel nem derített okból beiskolázatlan maradt 301 mindennapi és 168 ismétlőiskolaköteles gyermek.

Egyházkerületi közgyűlésünk felhívja az illető egyházmegyék espereseit, hogy a tanügyi bizottsági elnökök útján igyekezzenek felderíteni, hogy mely gyülekezetben vannak a beiskolázatlan tanköteles gyermekek s azoknak beiskolázására az illető egyházi előjáróságokat szigorúan utasítsák.

48/d. Ugyanaz a bizottság kívánatosnak tartja, hogy amely iskolában a háborús viszonyok következtében a félnapos tanítási rendszer lett bevezetve, és még ma is az áll fenn, az megszüntetessék s a régi, egész napos tanítás vezettessék be ismét.

Közgyűlésünk felhívja az egyházmegyék espereseit, hogy ahol a félnapos tanítási rendszer még ma is fennáll, de fennállását kényszerítő ok nem teszi szükségessé, annak megszüntetése és az egész napos tanítási rendszer visszaállítása iránt a legsürgősebben intézkedjenek.

48/e. Ugyanaz a bizottság szükségesnek látja, hogy — amennyiben népoktatásunk állapotáról csak minden szükséges tudnivaló egybevetésével lehet tiszta képet alkotni, az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottsági előadóhoz a statisztikai kimutatáson kívül az egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökök jelentései, a tanügyi bizottságok és egyházmegyei közgyűlések vonatkozó határozatai és az egyházmegyei tanítóegyesületeknek esetleges felterjesztései is megküldessenek.

Közgyűlésünk maga is érezve, hogy a népiskolai tanügyi bizottság által a nép-

oktatás egy évi állapotának felderítésére szükségesnek vélt adatok a bizottság előadójára nézve nélkülözhetetlenek, utasítja az egyházmegyék tanügyi bizottsági elnökeit és espereseit, hogy a statisztikai kimutatásokat, a tanügyi bizottsági elnökök jelentéseit, a tanügyi bizottságok és egyházmegyei közgyűlések vonatkozó határozatait és az egyházmegyei tanítóegyesületek esetleges felterjesztéseit közvetlenül az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság előadójához mindenkor olyan időben küldjék meg, mikor azok a bizottság üléséig kívánt módon feldolgozhatók.

48/f. Ugyanaz a bizottság az új tanterv és tankönyvek ellen mindegyre sűrűbben felhangzó panaszok után szükségesnek tartja, hogy a tantervre abból a szempontból, vajjon kálvinista hitelveink és érzéseink tekintetében kiállja-e a jogos bírálatot, a tankönyvekre külső-belső értéküket és használhatóságukat illetően szükségesnek tartja kikérni az egyházmegyei tanítóegyesületek véleményét, mely az egyházmegyei tanügyi bizottságok útján az egyházmegyék közgyűléseihez s onnan végleges javaslattétel végett hozzá terjesztessenek fel. Egyben felhívja az egyházkerületi közgyűlés figyelmét az új tankönyvek silány kiállítására s értéken és szükségesen felüli magas árára, ami egyfelől nem méltányos, másfelől az üzleti szellem kelletén felüli előnyomulása épen nem kívánatos jelének látszik.

Egyházkerületi közgyűlés a bizottság álláspontját magáévá téve az egyházmegyét felhívja, hogy egy éven belül terjesszék fel az egyházmegyei tanítóegyesületeknek a tanügyi bizottságok és egyházmegyei közgyűlések által felülbírált, a tantervre és tankönyvekre vonatkozó véleményét, hogy azt, ha az egyházkerületi tanügyi bizottság is jónak és szükséges-

nek fogja tartani, felterjessze megfelelő intézkedés végett az Egyetemes Konventre, melyet tisztelettel felkér már ezúttal arra, hogy az egyetemes tankönyvkiadó vállalatot a tankönyvek tartósabb kiállítására, árának mérséklésére utasítani méltóztassék, hogy az e tekintetben felhangzó panaszok minél előbb megszűnjenek.

48/g. A tanítói nyugdíjintézeti járulék a maga megbírhatatlan összegével még mindég ijesztő mérvű teherként nehezedik iskolafenntartó gyülekezeteinkre, amiért az egyh. ker. népiskolai tanügyi bizottság tiszteletteljesen kéri az egyházkerületi közgyűlést, hogy az Egyetemes Konvent útján méltóztassék a vallás- és közokt. miniszter úrnál, ha kell, az összkormányánál ismételten lépéseket tenni, hogy annak fizetésére a polgári községek köteleztessenek.

Egyházkerületi közgyűlés maga is érezve és látva a tanítói nyugdíjintézeti járulék fizetésével járó elbírhatatlan megterhelést, egyes biztató ígéretek és jelenségek után is újra megkeresi az Egyetemes Konventet, kérve, hogy ne szűnjék meg e tekintetben zörgetni és kérni mindaddig, amíg meg nem történik a fizetési kötelezettségnek a polgári községekre hártása, mint gyülekezeteink teherbíróképeségének nagymérvű, ha nem is teljesmérvű helyreállítása.

48/h. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa Miskolcon 1927. okt. 24-én tartott üléséből előterjesztést tesz arra nézve, hogy a főgimnáziumba a párhuzamosítás folytán szükségessé vált helyettes tanári állásra a tanári kar ajánlata alapján az egyedüli pályázó, miután Gacsály Lajos magyar-latin szakos okleveles tanár visszavonta pályázatát, Szathmáry Lajos latin-görög szakos tanár alkalmaztassék. Szathmáry Lajost a tanári

kar elég szép és sokoldalú képesítésénél fogva és arra is tekintettel, hogy magyarból, mint harmadik szak tárgyból szakvizsgát készülni ebben az évben, méltónak itéli a meghirdetett helyettes tanári tanszék betöltésére. Az ő alkalmaztatása az igazgató-tanács elnökségének felhatalmazása alapján meg is történt s Szathmáry Lajos 1927. okt. 10-től fogva már rendszeresen részt vesz a tanításban.

Egyházkerületi közgyűlés a sárospataki főiskolai igazgató-tanács javaslatára a Szathmáry Lajos helyettes tanáruul való alkalmazását tudomásul veszi és megerősíti.

49. A Felsőborsodi Egyházmegye saját jóváhagyó közgyűlési határozata kapcsán végleges határozathozatal és megerősítés végett felterjeszti az özv. Császár Károlyné szül. Csalóközi és muroszkarcsai Péter Vilma nekézsényi lakosnak 1927. évi július hó 3-ik napján Nekézsényben alkotott és 4 eredeti példányban kiállított „Alapító levelét“. Az alapítvány célja az alapító szándéka szerint az, hogy az alapító, mint a 150 év óta Nekézsényben élt családjuknak utolsó sarjadéka maguk után az egyházközségnek örök emléket hagyjon, miért is e célból a nekézsényi ref. egyház javára 1000 (egyezer) pengős alapítványt létesített a következő feltételek és célkitűzések mellett: Az alapítvány a „Péter Vilma alapítvány“ nevet viselje, a már befizetett alapítványi tőke a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület pénztárában gyümölcsöztessék, a kamat minden év végén a tőkéhez csatoltassék mindaddig, míg a tőke 2000 (kettőezer) pengőre nem szaporodik. Ez a 2000 P alapítványi tőke soha senki által fel nem vehető és semmiféle célra el nem költhető, azonban a 2000 P-re szaporodott tőke kamatai a nekézsényi egyház által 10 évenként felvehetők s a templom és a lelkészlak karban tartására használandók fel, majd pedig idők múlásával, ha az alapító által most századokra szóló szilárdsággal megépített sírbolton avulás vagy romlás keletkeznék, az egyház a 10 évenkénti kamatokból köteles a sír-

boltot is kijavíttatni, hogy végpusztulásra ne jusson. Az egyházi számadásban az alapítvány mindenkori állása évről-évre kimutatandó.

Egyházkerületi közgyűlésünk a meghatóan nemes indokokból fakadó alapítvány létesítését megértő elismeréssel és köszönettel veszi tudomásul, azt a maga részéről is véglegesen jóváhagyja, megerősíti és a kellő alakszerűségekkel ellátott alapító leveleket a megfelelő záradékkal ellátja.

50. Az abaúji egyházmegye a saját jóváhagyó közgyűlési határozata kapcsán véghatározathozatal és megerősítés végett egyházkerületünkhöz felterjeszti a szikszói egyháznak azon kérelmét, hogy az egyik lelkészlak tervrajz szerinti újraépítésére és az építkezésl költségek fedezéséhez szükséges 20.000 P kölcsön felvételére vonatkozó egyházközségi közgyűlési határozat hagyassék jóvá. Az építkezés nem jár a hivek súlyosabb anyagi megterhelésével és 3—4 év alatt az egyházi földek jövedelméből, az évi rendes egyházi adóból visszatörleszthető lesz s már ez évi költségvetésben is 5200 P van e célra előirányozva, kéri az egyház, hogy szükség esetén a kölcsönnek az egyház ingatlanain való jelzálogjogi biztosítása is megengedtéssék.

Egyházkerületi közgyűlésünk a szikszói egyház kérelmét az abaúji egyházmegye közgyűlésének határozatában foglalt indokok és feltételek magává tétele mellett teljesíti, a vonatkozó közgyűlési határozatot úgy a lelkészlak újraépítése, mint a 20.000 P szükség esetén jelzálogilag is biztosítható kölcsön felvétele tárgyában jóváhagyja, illetve azt egyházkerületi elnökségnek e tárgyban már tett jóváhagyó intézkedéséhez hozzájárul.

51. A gömör-tornai egyházmegye arra való hivatkozással, hogy elnöksége, más vármegyében lakó világi tanácsbíráinak helyettesítéséről esetről-esetre gondoskodhassék, egy új világi tanácsbírói s ennek megfelelőleg egy új lelkészi tanácsbírói állás szervezését határozta el s kéri egyházkerületünket ez új állások szervezéséhez való hozzájárulásra.

Közgyűlésünk a gömör-tornai egyházmegyének egy új lelkészi és egy új világi tanácsbírói állás szervezése iránti kérelméhez hozzájárul.

52. Juhász László esperes a közgyűlés összes tagjainak nevében hálás köszönetet mond a Főtiszt. és Mélt. Elnökségnek a közgyűlés bölcs, gondos és erélyes vezetéséért, amely lehetővé tette a tárgysorozat gazdag és fontos anyagának letárgyalását,

viszont az Elnökség megköszöni a közgyűlés tagjainak szíves és kitartó figyelmét, elismerését fejezi ki különösen az előadónak és a jegyzői karnak gondos, lelkiismeretes munkájáért, mellyel az ügyeket előkészítették s a közgyűlést berekeszti a közgyűlés tagjai részéről az Elnökség iránt megnyílvánuló meleg ováció közben.

53. Mindezek a számok részint a közgyűlésben, részint az elnökség által hitelesítették.

Kmf.

Dókus Ernő
egyházkerületi főgondnok.

Dr. Révész Kálmán
püspök.

Janka Károly
egyházkerületi papi főjegyző.

II. Bírósági ügyek.

Miskolc, 1927 október 25.

1.

Egyházkerületi Közigazgatási Bíróság, mint Felebbezési Bíróság Dr. Thóbiás Gyula alsófügedi egyháztagot felebbezésével elutasította és az abaúji egyházmegye közigazgatási bíróságának Szikszón 1927 szeptember hó 14 ik napján hozott azt az ítéletét, mely az új adókulcs alapján a volt nemesi birtokok tulajdonosainak adóztatás alá vonásával előállott párbértöbblet élvezésére Szilva István fügedi lelkészt jogosultnak nyilvánította, rendelkező részében helybenhagyta, — indokokat azonban annak megállapításával változtatta meg, hogy az eljárásban semmiféle okmányyszerű vagy egyébkénti alap nem merült fel arra, hogy párbérfizetéssel csak a volt úrbéres telkesek lettek volna terhelve, a volt nemesi birtokosok azonban nem.

2.

Egyházkerületi Fegyelmi Bíróság, mint Felebbezési Bíróság dr. Thóbiás Gyula alsófügedi egyháztagot felebbezésével elutasította és az abaúji Egyházmegye Fegyelmi Bíróságának Szikszón, 1927. évi szeptember hó 14-ik napján Szilva István fügedi lelkész elleni fegyelmi ügyben hozott fölmentő ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

3.

Egyházkerületi Fegyelmi Bíróság, mint Felebbezési Bíróság Móre Ilona teresztényei tanítónőt felebbezésével elutasította és az alsózempléni egyházmegye Fegyelmi Bíróságának Sárospatakon, 1927. évi szeptember hó 27-ik napján hozott azt az ítéletét, mely szerint felebbezőt vétkesnek mondotta ki az E. T. V. t.-c. 34 §-ának A. 1. 2. 3. 4 pontjaiba ütköző

fegyelmi vétségekben és ezért a V. t. c. 35. §. d. pontja alapján viselt hivatalából azon helyről való elmozdításra ítélte, indokainál fogva helybenhagyta, azonban ezzel a nyugdíjigényeit érinteni nem kívánta.

4.

Egyházkerületi Fegyelmi Bíróság, mint Felebbezési Bíróság az alsózempléni egyházmegyei ügyész és Osváth Endre bodrogsadányi előkönyörgő tanító felebbezésének helyt adott és az alsózempléni egyházmegye Fegyelmi Bíróságának Sárospatakon, 1927. évi szeptember hó 27. napján hozott ítéletét megváltoztatta akként, hogy Szabó Mihály és Szabó István bodrogsadányi presbitereket vétkeseknek mondotta ki a E. T. V. t. c. 34. §. A 1. 3. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségekben és ezért őket a 35. § a. pontja alapján rosszalásra ítélte s egyben a terhelteket az elsőfoku eljárásban felmerült 25 P vizsgálati költség egyetemleges és 15 nap alatti megfizetésére végrehajtás terhével kötelezte.

Az egyes pontokat jegyezték:

Janka Károly lelkészi főjegyző az 1/a, 1/b, 3, 4/l, 4/II, 5/b, 6, 7, 10, 12. és 13. jkvi pontokat.

Marton János lelkészi aljegyző a 9, 30, 31, 31/a, 41, 42, 48/h. jkvi pontokat.

Lengyel István lelkészi aljegyző a 2, 5/a, 8, 11/a—11/f, 15—17, 39, 40, 43—45. és 51. jkvi pontokat.

Domby László világi főjegyző a 19—29, 47/a—47/k, és 52. jkvi pontokat.

Dr. Horváth Zoltán világi aljegyző a 32—38. és 46. jkvi pontokat.

Dr. Nagy Barna a 49. és 50. jkvi pontokat.

Enyedy Andor belmissziói előadó a 14, 18. jkvi pontokat.

Szilva István népiskolai tanügyi bizottsági előadó a 48/a—48/g. jkvi pontokat.

Tárgymutató.

Jelen voltak.

I. Közgyűlési ügyek.

- 1/a. Püspök úr imádsága.
- 1/b. Egyházkerületi főgondnok gyűlést megnyitó beszéde.
2. Távolmaradtak igazolása.
3. Elnökségi előterjesztések.
- 4/I. Szavazatbontó bizottság jelentése a zsinati tagok választására elrendelt szavazás eredményéről.
- 4 II. Szavazatbontó bizottság jelentése a tisztújítás eredményéről.
- 5 a. Farkasfalvi Farkas Géza, mint az abaúji egyházmegye gondnoka üdvözöltetik.
- 5/b. Farkasfalvi Farkas Gézának egyházkerületi világi tanácsbírói tisztéről történt lemondása tudomásul vétetik s az így megüresedett vil. tanácsbíróiségre a szavazás elrendeltetik.
6. A Báró Baldácsy-alapítvány igazgatóságába póttagként Báró Ragályi Balassa Ferenc jelentetik be.
7. Dr. Puky Endre jelentését közgyűlés jegyzőkönyvi határozattal köszöni meg.
8. Az esperesi tiszteletdíjak megállapítása.
9. Tárczy Árpád a sárospataki főgimnázium rendes tanárává megválasztatik.
10. Felterjesztés a zsinat előkészítő bizottsághoz a lelkeszek temetési költségeinek biztosítása és lelkeszi belkörü betegsegélyező pénztár létesítése tárgyában.
- 11/a. Közgyűlés a Kálvineumok elnökének egy tanszék fedezetlen fentartási költségeinek biztosítására irányuló kérelmét nem teljesítheti.

- 11/b. A Bethlen Gábor-Ház felállítása költségeire 100 pengő szavaztatik meg.
- 11 c. A Kálvin-Szövetség 1000 P állandó évi segély nyújtása iránti kérelme nem teljesíthető.
- 11 d. Egyházkerületünk a glasgowi világkonferenciára képviselőt nem küldhet.
- 11/e. Az egri és mezőkövesdi egyházak kérvénye egyházkerületi segélyük visszaállítása tárgyában újból a pénzügyi választmány elé terjesztetik.
- 11/f. A M. R. T. O. E.-nek a tankönyvpercent és tanítói adó átengedése iránti kérelme nem teljesíthető.
12. Theol. internátus létesítése.
13. A sárospataki főgimn. internátus typusa és kivitele.
14. Felterjesztés az Egyetemes Konventre az „Egyke“-elleni védekezésről.
15. Véleményes javaslat az országos gyűjtések szabályozása tárgyában.
16. Felterjesztés az Egyetemes Konventre az állami iskoláknál a tanerők arányos alkalmazása iránt.
17. A bírósági ülés idejének kitűzése.
18. Jelentés a belmissziói értekezletről.
19. Csontos József érdemeinek méltatása.
20. B. Szűcs Ferenc a sárospataki főiskola ének- és zenetanárává megválasztatik.
21. A sárospataki főgimnáziumban a III. o. párhuzamosítása jóváhagyólag tudomásul vétetik s a további szükséges párhuzamosítás kívánatosnak jelentetik ki.
22. Köszönetnyilvánítás Elekes Imrének a főiskolai könyvkereskedés és nyomdafelügyelői tisztéről történt lemondása alkalmából.
23. Dávid Zoltán főgimn. tanár a főiskolai nyomda és könyvkereskedés felügyelőjévé megválasztatik.
24. Ruttkay Gábor, Makay István és Makay Istvánné istvánházi bérlőknek a bérleti szerződésből való kibocsátása megfelelő óvadéktöbblet ellenében.
25. Az istvánházi haszonbér ideiglenes leszállítása.
26. A Bodrogközi Gazdasági Vasút építésének céljaira a sátoraljaújhelyi két drb rétből a szükséges területnek négyszögölenként 80 filléres árban történő

- eladása a főiskolai ig. tanács előterjesztésére engedélyeztetik.
27. A sárospataki főiskola 1926/27. évi zárszámadása és vagyonomérlege jóváhagyólag tudomásul vétetik.
 28. Közgyűlés a sárospataki főiskola 1927/28. évi költségvetését jóváhagyva, megerősíti.
 29. A Prinsterer-alapítvány fenntartása érdekében tett előterjesztés javaslatétel végett a pénzügyi választmánynak adatik ki.
 30. Jelentés az I. és II. lelkészképesítő vizsgálatokról.
 31. Jelentés Dr. ifj. Szabó Aladár theol. magántanári vizsgálatáról.
 - 31/a. A Sárospataki Főiskolai Énekkar alapszabályai módosíttatnak.
 32. A bodrogkeresztúri módosított lelkészi és énekvezéeri díjlevelek megerősíttetek.
 33. A bodrogkeresztúri egyház és gróf Nemes Jánosné stb. között létrejött ajándékozási szerződés jóváhagyatik.
 34. A borsodi egyház és Vadászy Dániel között létrejött adásvételi szerződés jóváhagyatik.
 35. A felsőkelecsényi egyház és Andó János között létrejött csereszerződés jóváhagyatik.
 36. A nagyrosvági egyház engedélyt nyer, hogy a Tagi dülőben fekvő két hold ingatlanát a jelentkező vevőnek törvényesen eladhassa.
 37. A sátoraljaújhelyi egyház és Herceg Windischgrätz Lajosné között létrejött adásvételi szerződés jóváhagyatik.
 38. A tállyai egyház és Lakatos László és neje között kötött csereszerződés feltételeesen jóváhagyatik.
 39. Molnár Béla varbói s. lelkész kápláni működésének folytatására engedélyt nyer, vizsgálati kérelmével az egyetemes konventhez utasíttatik.
 40. Az időközi lelkészi, tanítói és tisztviselő választások tudomásul vétetnek.
 41. Alsó- és Felsőcéce egyházközségek jogviszonyában az úrvacsoraosztás kérdése szabályoztatik.
 42. Felterjesztés az Egyetemes Konventhez a munkás-

ság körében végzendő belmissziói munka szabályozása iránt.

43. A Sárospataki Ref. Lapok terjedelmesebb megjelenése érdekében a szerkesztőség javaslattételre hívatik fel.
44. Felterjesztés az Egyetemes Konventhez, hogy Mezőkövesdre egy hitoktatói állás szervezésére az engedély a Vall. és Közoktatásügyi Minisztériumban kiesszközöltessék.
45. Felterjesztés az Egyetemes Konventhez, hogy Mezőkeresztes, Mezőcsát és Diósgyőr az állandó káplántartó helyek sorába pótlólag felvétessék.
46. Cseh József miskolci önálló hitoktató lelkész díjlevele megerősítették.
47. a. Az egyházkerületi középiskolai előadó jelentése a sárospataki főgimnáziumban végzett hivatalos látogatásáról örömmel vétetik tudomásul.
- 47/b. Az egyházkerületi középiskolai előadónak a miskolci reálgimnáziumban végzett látogatásáról szóló jelentése örömmel vétetik tudomásul.
- 47/c. Az egyházkerületi középiskolai előadónak a miskolci leánygimnáziumban végzett látogatásáról tett jelentése örömmel vétetik tudomásul.
- 47 d. Bán Kamill és Szabó József miskolci reálgimnáziumi tanárok véglegesítésük alkalmából üdvözlötteknek.
- 47/e. A miskolci reálgimnázium igazgatójának az 1927/28. tanévi beiratások eredményéről szóló jelentése örvendetesen vétetik tudomásul.
- 47 f. A miskolci leánygimnáziumi beiratkozások eredménye szintén örömmel vétetik tudomásul.
- 47/g. A miskolci leánygimnázium ig. tanácsának az új leányközépiskolai tanterv életbeléptetéséről szóló jelentése jóváhagyólag vétetik tudomásul.
- 47/h. A miskolci leánygimnázium és internátus 1925/26. évi számadásai tudomásul vétettek.
- 47/i. A miskolci leánygimnázium 1927/28. évi költség-előirányzata jóváhagyatott.
- 47/k. A miskolci leánygimnáziumban egy állandó igaz-

- gatóhelyettesi intézmény létesítése és annak Tóth Irén tanárnövel történt betöltése jóváhagyatik.
- 48/a. Danyi József volt tanügyi bizottsági elnök érdemei jegyzőkönyvileg megörökíttetnek.
- 48/b. Egyetemes Konvent felkéretik a tanítók sérelmeinek orvoslására.
- 48/c. A beiskolázatlan tankötelesek kimaradása okainak felderítésére esperesek felhívatnak.
- 48 d. A félnapos tanítási rendszer megszüntetése.
- 48 e. A népiskolai tanügyi állapotok feltüntetésére szolgáló statisztikai kimutatások és jelentések egyenesen az előadóhoz küldendők.
- 48 f. A népiskolai tanterv és tankönyvek felülvizsgálata s az annak eredményéről szóló jelentés felterjesztése elrendeltetik.
- 48 g. A tanítói nyugdíjjárulékok fizetésének a polgári községekre szóló áthárítása szorgalmaztatik.
- 48/h. Szathmáry Lajos helyettes tanárul alkalmaztatik a sárospataki főgimnáziumban.
49. Özv. Császár Károlyné szül. Péter Vilma nekézsenyi lakos alapító-levele jóváhagyólag megerősíttetik.
50. A szikszói egyház építkezési kölcsönének felvétele engedélyeztetik.
51. Közgyűlés a gömör-tornai egyházmegyében egy új lelkészi és világi tanácsbírói állás szervezéséhez hozzájárul.
52. Juhász László esperes köszönete és elismerő nyilatkozata után elnökség a gyűlést berekeszti.
53. A jegyzőkönyv hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

1. Dr. Thóbiás Gyula felebbezése párbér ügyben.
2. Dr. Thóbiás Gyula felebbezése Szilva István lelkész elleni fegyelmi panasz elutasítása ellen.
3. Móre Ilona tanítónő fegyelmi ügye.
4. Szabó Mihály és Szabó István presbiterek fegyelmi ügye.

Betűsoros névmutató.

- Abaúji egyházmegye 41, 48c.
Alsóborsodi egyházmegye 40, 42, 43, 44, 45, 46, 48c.
Alsócéce 41.
Alsózempléni egyházmegye 40, 48c.
Alsózempléni esperes 32.
Átány 4I.
Bakó István 40.
Bartha Gyula 40.
Báj 4I.
Bánhorvát 40.
Bán Kamill 47d.
Bernáth Aladár 4I.
Bethlen Gábor-Szövetség 11b.
Boda Béla 9.
Bodrogkeresztúr 32, 33.
Bodrogközi Gazdasági Vasút 26.
Bodrogolaszi 40.
Bogár Lajos 3.
Bóniss Aladár 2.
Boross István dr. 9.
Borsod 34, 40.
Bottlik István báró 4I.
Cziáky Endre 3, 4I.
Czigánd 40.
Csanáros 16.
Cseh József 46.
Csiky Béla 3.
Csontos József 19.
Csorba György 4I, 4II.
Damak 40.

- Dankó Lajos 40.
 Danyi József 48 a.
 Dávid Zoltán 23.
 Dégenfeld Ottó gróf 1 b.
 Dely Illés 40.
 Diósgyőr 45.
 Disznóshorvát 40.
 Dobos László 9.
 Dobozy István 4 I.
 Dókus Ernő 1 b, 3.
 Dókus Gyula 2, 4 I, 4 II.
 Domby László 4 I, 4 II.
 Dudás István 40.
 Eger 11 e.
 Egyházak általában 4 I, II, 5 b, 10, 12, 15, 48 d—g.
 Egyetemes Konvent 4 I, 11 d, 14, 15, 16, 31, 39, 42, 44,
 45, 48 b, f, g.
 Egyházkerületi bíróság 17.
 Egyházkerületi elnökség 4 I, II, 56, 6, 12, 13, 16, 17,
 52, 53.
 Egyházkerületi Kálvin-Szövetség 11 c.
 Egyházkerületi levéltár 32.
 Egyházkerületi pénztár 8, 11 b.
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 11 e, 29.
 Egyházmegyék általában 12, 15, 40 d—g.
 Egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökök 3, 48 a—g.
 Elek József 4 I.
 Elekes Imre 4 II, 13, 22.
 Enyedy Andor 4 I, 16, 17.
 Erdőbénye 40.
 Esperesek általában 8, 12, 48 d—g.
 Farkasfalvi Farkas Géza 1 b, 3, 4 I, II, 5 a, b.
 Farkas István 4 I.
 Felsőborsodi egyházmegye 34, 40.
 Felsőborsodi esperes 39.
 Felsőcéce 41.
 Felsőkelecsény 35.
 Felsőnyárád 40.
 Fodor György 4 I, II.
 Forgács Gyula 4 I, II.

- Forgács Gyuláné 18.
 Fűzérkajata 41.
 Gecsey András 41.
 Gömör—tornai egyházmegye 48c, 51.
 Göncruszka 4I.
 Haller József gróf 3, 4I.
 Händzsel Zsigmond dr.
 Hegymeg 4I.
 Hodossy Béla 3.
 Horváth Elemér 4I.
 Horváth Zoltán dr. 4II.
 Hubay Mihály 3.
 Imola 4I.
 Istvánházi bérlők 25.
 Janka Károly 3, 4I, II.
 Jegyzői kar 53.
 Juhász László 4I, 52.
 Kálvineumok elnöksége 11 a.
 Kertész Sándor 40.
 Kérészy Barna dr. 2. 5 II.
 Kiss Ernő 4I.
 Kiss Kálmán dr. 47 d.
 Kovács István 4I. II.
 Kun Zoltán 4I.
 Laca 4I.
 Lelkészek általában 10. 12. 48 a.—g.
 Lelkészképesítő vizsgáló-bizottság 30.
 Lelkeszi vizsgások 30.
 Lengyel István 4 II.
 V. Litkey György 3.
 Luka 4I.
 Magyar Ref. Tanítók Orsz. Egy. 11f.
 Makay István 24.
 Makay Istvánné 24.
 Maklár 4I.
 Maklár Dezső 3.
 Makó Dezső 40.
 Marton János 4I. II.
 Mályinka 40.
 Meczner Béla 4I.

- Megyaszó 40.
 Mezőcsát 45.
 Mezőkövesd 11 e. 44.
 Miskolci leánygimnázium 4I. 47 c. f.—k.
 Miskolci reálgimnázium 47 b, d, e.
 Molnár Béla 39.
 Molnár Pál 40.
 Nagy Barna dr. 4II.
 Nagy Ferenc dr. 4I.
 Nagy József 41.
 Nagyrozvágy 36.
 Nagy Sándor Béla 40.
 Nekézseny 49.
 V. Nyitray Károly 3.
 Ond 4I.
 Parasznya 40.
 Péter József 4I, II.
 Péter Pál 4II.
 Pósa Péter 4I, II.
 Puky Endre dr. 4I, 7.
 Báró Ragályi Balassa Ferenc 4I. 6.
 Rácz Lajos dr. 4I, II.
 Révész Kálmán dr. 1 a, b, 3. 11 e. 43.
 Ruttkay Gábor 24.
 Sárospataki Főgimnázium 9, 13, 15, 20, 21, 47|a.
 Sárospataki főiskola 9, 12, 13, 15, 20, 21, 47 a.
 „ főiskolai énekkar 31|a.
 „ gazdasági választmány 12, 13,
 24—29.
 Sárospataki főiskolai igazgató-tanács 12, 13, 21, 24—29.
 „ „ pénztár 24, 27.
 „ „ tanártestület 12.
 „ „ theol. Akadémia 12.
 „ „ Ref. Lapok szerkesztősége 43.
 Sátoraljaújhely 16, 37.
 Semjén 40.
 Smóling Gábor 40.
 Soldos Béla 4I.
 Sütő Kálmán 40.
 Szabó Aladár dr. ifj. 31.

Szabó György 24.
Szabó József 47 d.
Szabó Nándorné özv. 24.
Szabó Zoltán 18.
Szalay Róbert 27.
Szalóczy Pál 4 I, II.
Szathmáry Lajos 9, 48 h.
Szendrő 4 I.
Szendrőlád 4 I.
Szentimrey Gyula 3, 4 II.
Szentmártony Dániel 4 I.
Szepessy Gyula 2.
Szerencs 16.
Szikszó 50.
Szilva István
B. Szúcs Ferenc 20.
Szúcs István 27.
Szügyi László 3.
Taktaharkány 40.
Tanítók általában 48|b.
Tantó János 18, 40.
Tarpay Zsuzsánna 18.
Tállya 38.
Tárczy Arpád 9.
Theol. magántanári vizsgáló bizottság 31.
Teleky József gróf 1 b.
Téglássy András 2, 4 I, II.
Tiszavalk 4 I.
Tiszaladány 4 I.
Tiszalúc 40.
Tóth Irén 47 h.
Tóth István 4 I, II.
Tóth József 40.
Tömösváry Ferenc 40.
Trócsányi József dr. 37.
Vajda István 40.
Vámosújfalú 40.
Veres Imre 40.
Viktor Erzsébet 18.
Vily 4 I.

Vita Károly 3.

Zemplénagárd 4I.

Ziliz 40.

Zsinatelőkészítő bizottság 10.

Zsóry György dr. 4I.
